

**FYR
KAT
89**

**FILATELISTKLUBBEN
40 ÅR
JUNIORKLUBBEN
10 ÅR**

**25-26
NOVEMBER**

HOBRO

**FYR
KAT
89**

FILATELISTKLUBBEN

40 ÅR

JUNIORKLUBBEN

10 ÅR

**25-26
NOVEMBER**

HOBRO

Logo tegnet af Ole Nilsson, Zeist, Holland.

Verdens mest geniale frimærkealbum.
Albummet som kan rumme både
ustemplede og stemplede frimærker.

Bladsæt - Fortryk

Bestl. Nr.	Land	Side antal	Pris
NORDISKE LANDE			
2061	Danmark 1855-1944	29	333.00
2061a	Danmark omv. rammer	2	24.00
2062	Danmark 1945-1960	7	81.00
2963-1	Danmark 1961-1979	32	368.00
2063-2	Danmark 1980-1986	14	161.00
2064	Danmark sammentryk	5	64.00
2065	Dansk Vest Indien 1855-1916	5	64.00
2182	Færøerne 1919-1986	14	161.00
2179	Grønland 1905-1960	8	92.00
2180	Grønland 1961-1986	13	150.00
2061b	Slesvig 1920	3	44.00
2099	Island 1873-1960	30	345.00
2100	Island 1961-1986	34	391.00
2066	Finland 1856-1944	25	287.00
2067	Finland 1945-1960	18	207.00
2068-1	Finland 1961-1979	32	368.00
2068-2	Finland 1980-1986	14	161.00
2070	Åland 1980-1986	3	41.00
2410	Norge 1855-1945	29	334.00
2411	Norge 1946-1960	15	173.00
2112-1	Norge 1961-1979	37	425.00
2112-2	Norge 1980-1986	16	184.00
2421	Sverige 1855-1936	26	299.00
3422	Sverige 1938-1959	29	333.00

Bestl. Nr.	Land	Side antal	Pris
2423-1	Sverige 1960-1969	32	369.00
2423-2	Sverige 1970-1979	52	598.00
2424	Sverige 1980-1986	21	242.00
2426	Sverige hæfter 1966-1986	31	356.00

DANSK SAFE-ALBUM

Leragervej 14 - 4174 Jystrup
Tlf. 65 62 83 14

Deres lokale SAFE forhandler:

Hobro Mønthandel

Adelgade 64
9500 Hobro
Tlf. 98 52 29 96

Velkommen til Hobro

I 1989 kan Hobro Filatelistklub fejre sit 40 års jubilæum og samtidig kan filatelistklubbens Juniorklub fejre 10 års jubilæum. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at ønske tillykke med de tilsammen 50 år.

Fødselsdagene markeres bl.a. med en stor udstilling i Hobro Idrætscenter i dagene 25. og 26. november, hvortil filatelister fra hele landet er inviteret.

På Hobro byråds vegne er jeg meget glad for at kunne byde alle udstillere og øvrige gæster velkommen til denne jubilæumsudstilling. Vi er glade for, at Filatelistklubben har henlagt sin jubilæumsudstilling til Hobro Idrætscenter, som ligger i meget smukke omgivelser tæt op af Hobro Østerskov, og jeg håber, at vore gæster under opholdet i Hobro også kan afse lidt tid til at nyde vor dejlige natur.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at sige Hobro Filatelistklubs mange medlemmer tak for det store arbejde, der er udført i forbindelse med tilrettelæggelsen af denne jubilæumsudstilling.

Endnu engang tillykke med jubilæet. Jeg håber på en inspirerende og udbytterig udstilling og ønsker alle velkommen til Hobro.

*Erlann Christiansen
borgmester*

AALBORGVEJ
9500 HOBRO
TLF. 98 52 28 00

Globalia kommer på FYRKAT '89

På standen har vi eftersyn til næste auktion

**Indleveringer til kommende auktioner
modtages. Specielt søges bedre klassisk
materiale – gerne hele samlinger –
til vores store januar auktion.**

**Kom til eftersyn
og få et gratis katalog.**

Globalia Int. Frimærkeauktioner

Munkehatten 34, DK-5220 Odense SØ.

Telefon 65 93 19 33 – Fax 65 93 21 13

Atter en »mærkedag« i Hobro

Kun 9 år efter sidste frimærkeudstilling afholdt i anledning af Hobro bys 1000 års jubilæum byder Hobro filatelistklub igen på en udstilling under navnet »Fyrkat 89«.

Dette vidner om, at Hobro Filatelistklub har et højt aktivitets- og ambitionsniveau. Frimærket har trods sin størrelse stor betydning for mange mennesker.

Det at samle på frimærker er en spændende, stille og fredelig hobby, som alle kan samles om uanset alder.

Samtidig er den med til at sprede kendskab til vor historie, erhverv, dyre- og planteliv gennem frimærkernes motiver, ligesom frimærkesamlere gennem deres hobby knytter mange forbindelser med udlandet.

Et yndet objekt for samlere er Julemærket, som vi her i Hobro må være særlig glade for, idet indtægterne herfra er med til at drive Hobro Julemærkehjem, der sammen med de øvrige 3 julemærkehjem hvert år giver 500 børn og unge 2-3 måneders pusterum og afstand til psykiske og sociale problemer.

For Hobro Postkontor vil det altid være en hjertesag at yde god service til vore mange filatelister.

Med det store arbejde, der er gjort for at »Fyrkat 89« kan gennemføres med succes, er jeg overbevist om, at udstillerne og besøgende vil få et par oplevelsesrige dage. Postkontoret bringer Hobro filatelistklub en hilsen og lykønskning med udstillingen og en tak for det nære samarbejde gennem årene med alle gode ønsker for fremtiden.

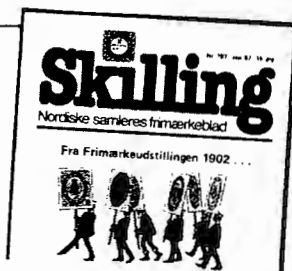
*Med de bedste postale hilsner
J. K. B. Johansen, postmester*

*Forskøn Deres hjem
med tæpper fra*

KM
TÆPPER

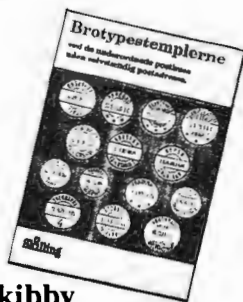
Adelgade 71 - 9500 Hobro
Telefon 98 52 24 88

**Danmark bedste
Frimærkeblad . . .
Gratis Prøvenummer!**

Skriv til Skilling, Nyvej 17, Postbox 74, DK-4050 Skibby

Brotypestemplerne . . .
Nyt stempelkatalog over
PR-stempler, Ulsted-, Parentes-
og brotype-stempler ved de
underordnede posthuse. Kr. 140,-

Skilling, Nyvej 17, Postbox 74, DK-4050 Skibby

Hobro Filatelistklubber

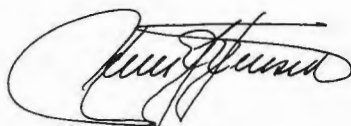
Fra Hobro frimærkeklubber skal der lyde et hjertelig velkommen til vor udstilling *Fyrkat '89*.

Seniorklubben fejrer hermed sit 40 års jubilæum den 25. november og juniorklubben sit 10. års jubilæum, idet den blev stiftet den 19. september 1979.

En særlig velkomst og tak skal lyde til alle udstillere, handlere og det Færøske postvæsen samt det danske postvæsen repræsenteret ved Hobro postkontor, som her slutter op om vor udstilling, også alle annoncører som har muliggjort dette katalog skal have tak. Til Hobro kommune og dens borgmester Erlann Christiansen. Til postmester J. K. B. Johansen, samt Hobro idrætscenter sender bestyrelsen en varm tak for samarbejdet. Ligeledes tak til alle forfattere af dette katalogs artikler, herunder også Ole Nilsson, Holland, som har forestået udstillingens logo.

Sidst men ikke mindst, vil jeg gerne bringe en tak til alle, der har brugt fritid og energi på at gøre disse dage til en Hobro-begivenhed.

Til slut vil jeg endnu engang byde alle velkommen til *Fyrkat '89* med håb om en god udstilling, og at alle vil drage herfra med mindet om et par gode frimærkedage i Hobro.

Finn Kristensen,
Udstillingsudvalget

HOBRO FRIMÆRKEKLUBBER'S

10 og 40 års jubilæumsudstilling

UDSTILLINGS PRÆSIDIUM

Erlann Christiansen, *borgmester i Hobro*
J. K. B. Johansen, *postmester i Hobro*

UDSTILLINGSKOMITEEN

Finn Kristensen, *formand*
Hans Madsen, *kasserer*
Ingrid Kristensen • Thorkild Gregersen
Esben Kristensen • Hans J. Andersen

UDSTILLINGENS JURY

Per Fabricius Jensen, *Haderslev, juryformand*
Annelise Møller, *Køge*
Karsten Jensen, *Aalborg*
John Sørensen, *Hjortshøj*
Frode V. Knudsen, *Nørager*
Ib Agerskov, *Skanderborg, juryelev*

ÆRESPRÆMIER

Ved redaktionen slutning har følgende givet tilsagn:

Hobro kommune
Hobro Sparekasse • Weibel frimærker
Lindner • AFA

Fyrkatborgen - et nationalt monument

H. Morell Jørgensen

»Vi anser rekonstruktionen af vikingeborgen Fyrkat for at være en opgave af fremragende national betydning. Trelleborgs ry har bredt sig langt ud over landets grænser og væsentlig bidraget til at fastslå vikingetiden i den offentlige bevidsthed som en af de store perioder i Danmarks og Nordens historie. Udgravningerne af Fyrkat har på afgørende måde uddybet og delvis revideret vort kendskab til dette vigtige afsnit af Danmarks historie og en betydelig historisk og videnskabelig værdi«, udtalte rigsantikvar Johannes Brøndsted, Nationalmuseet, kort efter Fyrkatborgens påbegyndte udgravning i 1953.

Denne udtalelse har der været fuld dækning for, og der har vist sig endnu større og mere opsigtsvækkende resultater end ventet, ikke blot inden indvielsen af borgen ved kong Frederik den Niende i 1959, men også senere.

Gennem mange år har der på generalstabskortene været afmærket et voldsted ved Fyrkat Mølle, men de nærmere omstændigheder var uklare, indtil det epokegørende fund skete ved Nationalmuseets prøveudgravning.

Der blev arbejdet energisk i mange år under ledelse af arkitekt C. G. Schultz, Nationalmuseet, og ikke mindst af hans højre hånd, autodidakten Svend Søn-

dergaard, der blev ansat ved udgravningerne, og i mange år var bestyrer af anlægget. Schultz knyttede også en ung studerende til sig ved udgravningerne, Olaf Olsen, som iøvrigt nu er rigsantikvar. Han overtog ledelsen af udgravningerne efter Schultz' død, og han har gjort det fremragende, hvilket også fremgår af det bind om Fyrkatborgen, som han har skrevet.

Den første vikingeborg herhjemme blev fundet ved Trelleborg, men dengang var man ikke så langt fremme i metoden med at udgrave hullerne af formuldede pæle i undergrunden. Det var en helt ny opdagelse i forbindelse med Trelleborg. Udgravningsformen er blevet forbedret betydeligt, og derfor gav Fyrkatborgen større resultater end Trelleborg. Samtidig var Fyrkatborgen opført på »jomfruelig« jord, det vil sige, at der ikke har været andre bebyggelser, gravanlæg m.m. på stedet nogensinde, og derfor var sporene af borgen betydelig gode. Der er endnu fund fra to vikingeborge herhjemme. Jomfrubakken i Odense, der aldrig har kunnet udgraves undtagen i småpartier, idet der er bymæssig bebyggelse ind over området, og den størst kendte ringborg, Aggersborg, som dels er skæmmet af tidligere og se-

nere bebyggelser og som delvis ligger under en nuværende kirkegård.

Arbejdet med Fyrkat satte vikingetiden ind i et helt nyt perspektiv, som senere er blevet væsentligt uddybet ved de store danske vikingeanlæg i York i England. Historien fik et helt andet skær, da det gik op for alle, at vikingerne ikke blot var rå og vilde barbarer, som myrdede og plyndrede, hvor de kom frem, men et højt kultiveret folk med megen teknisk viden og organisationstalent. Vikingetidsfolkets image blev helt forandret fra de dystre beretninger fra engelsk side, som man hidtil havde lagt som grundlag. De var skrevet af folk, som havde lidt under vikingernes hærgen i det fremmede, og de levede naturligvis ikke vikingerne ære for en skilling...

Vikingeborgene, også Fyrkat, er opbygget med en arkitektonisk viden, som bevirker, at målene alle vegne passer med matematisk nøjagtighed med romerfoden som måleenhed.

Yderligere blev vikingetiden ekstra belyst gennem høvdingehustruens grav på vikingekirkegården ved Fyrkat. Her fandt man ud af, at hun havde været gravsat i en vognfading, som svarer til den fuldstændige vognfading, som blev fundet ved Osabergskibets udgravning i Norge. Hun havde været ikklædt en dragt med indvævede guld- og sølvtråde. Hun havde mange smykker, bl.a. havde hun haft ringe på nogle af tæerne. Hun fik ikke blot smykker af østeuropæisk afstamning med sig i graven, men også alskens slags husgeråd, hvoraf enkeltes brug endnu er uafklarede, men hvoriblandt der var et prægtigt jernstegespid, som Nationalmuseet lod mangfoldiggøre til salg og gaver. Blandt de mange

fund i graven var også bulmeurtsfrø, som i vikingetiden var et magisk stof, og det hævdes, at det var datidens narko, som var årsag til, at tidligere tids besærker indtog bulmeurt inden større slag, så de var ufølsomme overfor smerter.

Besøgende på Fyrkat undrer sig ofte over, at en fjerdedel af borgområdet ikke er udgravet, men det er sket med overlæg, idet man vil overlade den fjerdedel til fremtidens arkæologer, som måske har fået en ny viden om udgravninger af den nævnte slags, så de kan aflæse fundene betydningsfulde nye enkeltheder.

Blandt fundene på udgravningsområdet var der en portion rug, som har holdt sig gennem de 1000 år, idet kernerne var sortsvedne ved en omfattende brand, som sikkert har lagt hele borgen øde. Det er gennem undersøgelser konstateret, at det var rug af en art som ikke kendtes i Danmark i vikingetiden, og at det har været indført fra Rusland, idet specielle ukrudtsfrø stammer derfra. Vikingerne fik således rug til brødkorn fra det fjerne Østen.

Ret hurtigt fandt man ud af, at det vikingehus, der var rejst på Trelleborg, ikke er rigtigt, og det blev en opgave for Olaf Olsen og arkitekt Hans Schmidt, som var blevet knyttet til udgravningerne. De to arbejdede i flere år med undersøgelser vedrørende Fyrkathusenes udseende og indretning, og kom frem til et sandsynligt resultat, der bevirkede, at der kunne opføres et vikingehus på Fyrkat.

Det lykkedes at sikre midler til opførelsen af et vikingehus, og det skete på datidens betingelser. Det var egetræer, som blev indkøbt til formålet og ved håndar-

bejde blev til tilhugget og opstillet i bygværket under de samme vilkår, som eksisterede i vikingetiden. I alt blev der anvendt 250 kubikmeter egetømmer til huset, der blev rejst i løbet af to år. Huset er 28,4 meter langt og 7,4 meter bredt på midten, medens det er noget smallere ved enderne. Huset er beklædt med træspåner. Huset er ved to tværvægge opdelt i mindre gavlrum og en ca. 16 meter lang hal, hvor der er vægfaste bænke og her som i flere af husene et ildsted.

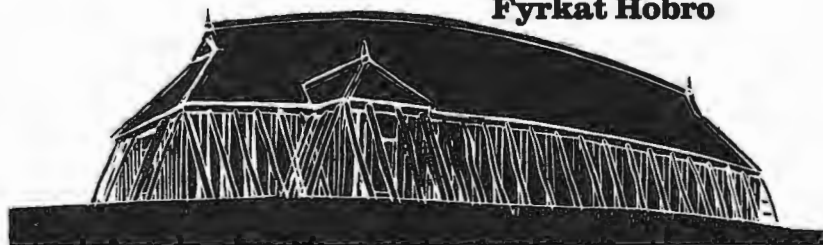
Fyrkatborgen blev ved indvielsen genstand for en vældig opmærksomhed landet over, og jeg sendte som formand

for Turistforeningen et omfattende skrevet materiale ud til alle landets dag- og ugeblade samt til en del udenlandske blade. Det gav en foromtale uden fortilfælde. De mange udklip fyldte tilsammen, så meget at det svarede til 85 hele avissider i stort format.

Interessen har vedvaret, og Fyrkat er blevet et symbol for Hobro, hvilket har manifesteret sig på mange måder, og nu også ved en særlig Fyrkat-frimærkeudstilling.

VIKINGEHUSET

Fyrkat Hobro

TV CENTRET

v/OVE ELFVING

Skibsgade 18 - 9500 Hobro

Specialforretning for Radio - TV - Video

MOTEL HOBRO

RANDERSVEJ 60 - 9500 HOBRO - TLF. 98 52 28 88

Danmarks Filatelist Forbund

The Danish Philatelic Federation

Kontor: Vester Voldgade 123 . 1552 København V
Tlf. 31 15 17 75 . Giro 9 34 01 06

Når du skal udstille: DFF's plancher er en mulighed

50 stk. (uden fals) type 1.....	kr. 54,00
50 stk. (med fals) type 2.....	kr. 66,00
50 stk. type 3, FLEX.....	kr. 69,00
10 stk. plastlommer (opgiv type nr.).....	kr. 48,00

Køb på forbundsstanden og SPAR portoen.

Om at finde materiale til temasamlingen

*Frode Vesterby Knudsen,
De Danske Motivsamlere.*

Temasamlingens grundidé er, at man skal belyse sit tema, sin idé eller sin historie med filatelistisk materiale. Det filatelistiske materiale skal opfylde én af tre betingelser:

1. det skal være udgivet af postvæsenet.
2. det skal være introduceret af postvæsenet eller
3. det skal være godkendt af postvæsenet.

At materialet er introduceret af postvæsenet betyder, at postvæsenet har brugt det til sine udgivelser eller i forbindelse med sin virksomhed. Man siger f.eks., at frimærkehæftets omslag er introduceret af postvæsenet (fig. 1).

At materialet er godkendt af postvæsenet betyder, at postvæsenet f.eks. har godkendt en anden instans' udgivelser. De private byposter er et godt eksempel herpå (fig. 2).

Man kan ikke bare vælge at arbejde sit

Fig. 1

tema igennem med én type af materiale. Temasamlingens væsen kræver, at man arbejder på tværs i filateli, så man anvender så mange forskellige typer materiale som overhovedet muligt. I den forbindelse kan det nævnes, at titler på temasamlinger som: »Fugle på frimærker« eller for såvidt også »Frimærker på frimærker« ikke er gode, for samlingen skal indeholde ikke bare frimærker men også stempler, frankostempler m.m.m.

Typer af materiale

Det ligger uden for denne artikels rammer at komme nærmere ind på alle de forskellige typer af materiale, der findes, men jeg kan anbefale, at man læser retningslinierne for tematiske samlinger. I disse retningslinier er det nøje beskrevet, hvilke typer af materiale, der kan bruges og hvilke, der ikke kan bruges. Retningslinierne kan fås ved henvendelse til DFF eller til foreningen: De Danske Motivsamlere. Endvidere findes der på båndbiblioteket en billedserie med tilhørende manuskript om temasamlingens filatelistiske materiale.

Her vil jeg nøjes med en summarisk gennemgang af de typer, man skal søge til sin samling.

Det filatelistiske materiale kan groft deles op i tre typer: frimærker, stempler og forsendelser.

Med frimærker (fig. 3) tænkes der på de forskellige typer af frimærker, luftpostmærker, bypostmærker, portomærker o.s.v., men også på hæfter, luftpostvigetter, vandmærker og overtryk for at nævne nogle eksempler.

Stemplerne omfatter alle typer af postale stempler: f.eks. bystempler, tekstmaskinstempler, forskellige særstempler (fig.4), frankostempler, censurstempler og skibsstempler.

Forsendelserne kan igen deles i to grupper: Helsagerne og brevene.

På helsagerne (fig.5) søger man de oplysninger, der kan aflæses i vandmærker eller på illustrationerne, hvad enten de er på forsiden eller på bagsiden.

Brevene medtages på grund af det frimærke, de er frankeret med, på grund af en tematisk afstempling, eller på grund af den måde, det er postbehandlet på.

Hvor får jeg viden om materialet

Frimærkerne er de letteste at få oplysninger om. Man kan søge sine kataloger igennem og finde de mærker, der kan

Fig. 2

bruges til ens tema. Det er et stort arbejde, for man skal hele kloden rundt. Arbejdet lettes en del, hvis der findes et specialkatalog om ens tema. Jeg har selv specialkataloger om frimærker med heste, rumfart, pattedyr, boldspil, kataloger som jeg i nogle tilfælde har fundet antikvarisk til billige penge. Foruden de ovenfor omtalte findes der fuglekataloger, skibskataloger og mange flere. Brug biblioteket.

Stemplerne er også i mange tilfælde katalogiseret. Vi har katalog over tekstmaskinstemplerne, Norge og Sverige har kataloger over særstemplerne. Så også her kan man ved tålmodigt arbejde få viden om, hvad der er.

Frankostempler findes i utrolige mængder. De tidlige danske frankostempler er katalogiserede af Ohlhues. Det katalog har den ulempe, at der ikke er illustrationer af stemplerne. I nogle tilfælde er der en beskrivelse, der kan give en et fingerpeg, men beskrivelsen er ofte mangelfuld på tematiske oplysninger.

Der findes altså kataloger over de forskellige stempeltypen, men det er ikke nok at vide, hvad der findes af stempelmateriale i de nordiske lande. Temasamlingen skal indeholde materiale fra alle egne af jorden, så ens viden skal udbygges.

Det er en god idé at tage sin notesbog med på udstillinger og notere og beskrive de filatelistiske emner, man kan bruge i sit eget tema. Evt. kan man fotografere dem, så man har en god kopi, når man selv skal ud at søge.

En anden god kilde til viden er auktionskataloger, for her findes mange gode illustrationer af materialet. Det er ganske vist ikke mange danske firmaer, der har tematisk filateli såsom frankostempler særstempler og helsager på programmet. I Tyskland er der flere firmaer, der har specialiseret sig i salg til motivsamlere, f.eks. Wapler i Berlin. Der findes en guldgrube af viden om stempler i disse kataloger, og mange af stemplerne er afbillede. Det må dog tilføjes, at disse specialiserede firmaer ved, hvad de skal have for deres varer. Alt i alt kan det fastslås, at de vigtigste kilder til viden om, hvad der er af materiale er: forskellige kataloger, frimærkeudstillinger og auktionskataloger.

At skaffe materiale

Når man har fundet ud af, hvad der findes af materiale, melder det næste spørgsmål sig: »Hvordan skaffer jeg det?« Det er naturligt at søge til handlerne for at se, hvad de kan tilbyde. Her opdager man, at handlerne ikke specielt

Fig. 3

tænker på motivsamlerne. De har ganske vist de nyeste udgivelser, men det er der ikke megen filateli i, oftes kun spekulation i motivsamlernes penge, idet man ofte skal købe hele sæt o.s.v. Et væsentlig aktiv har handlerne: Deres brevkasser. Her gemmes meget godt tematisk materiale, og man kan gøre gode indkøb af såvel stempler, helsager som breve til rimelige priser. Ofte allierer man sig med andre motivsamlere, så man søger for hinanden. På den måde kan man gennemsøge mange kasser.

De fleste enkeltmærker har jeg fået gennem dubletsendinger gennem klubben, eller ved tålmodig søgen på byttedage i andre samleres dubletter.

Der findes dog handlerne, der har flair for motivsamlernes søgen efter stempelmateriale, helsager o.s.v. Jeg har fået utroligt meget godt og billigt materiale fra Helmut Linden, Postboks 250206, D-5000 Köln. Han sender udvalg uden

købetvang, men mod betaling af portoudgifter, og selv om der dukker en skæver af ikke filatelistisk materiale op, er han utrolig god til at finde ting, der passer i ens tema. Han kan skrive både på engelsk og tysk.

Abonnementer

Hos mange handlerne kan man tegne abonnementer på nye udgivelser, således at man på den måde kan være ajour med sin samling.

Man kan også tegne abonnementer hos de forskellige postvæsner, så man løbende får deres udgivelser. En bedre idé er dog, at få tilsendt postvæsnernes informationsmateriale, så man selv kan udvælge sig de udgivelser, der passer i ens tema. Informationsmaterialet om frimærker er i mange tilfælde gratis. Det danske postvæsen er f.eks. begyndt at udgive et meget fint lille hæfte PFC-journalen, der fortæller om de nye frimærker, der udkommer, samtidig med at det har meget fine baggrundsartikler

Fig. 4

om frimærkerne og deres tilblivelse. PFC-journalen kan man nu få tilsendt ved at henvende sig til Postens Filateli. På tilsvarende måde kan man få informationsmateriale om de andre nordiskelands udgivelser.

Postvæsenerne udgiver informationsmateriale om særstempler og tekstmaskinstempler. De enkelte landes politik med hensyn til stempelinformationsmateriale er forskellig. I Finland og Island er det gratis, mens man i Danmark, Norge og Sverige må betale for det (ca. 50 kr. pr. år).

Endnu lettere er det at bruge forbundets stempelservice hos Aksel Martinussen, Østergade 7, 8544 Mørke. De nærmere vilkår for at deltage får man hos Aksel, når man henvender sig til ham for at sige, hvilke temaer, man vil have stemp-

ler til, men han er i stand til at skaffe stempler fra utroligt mange lande.

Foruden denne service forestår Aksel også udsendelser af stempeludvalg til medlemmer af De Dansk Motivsamler. Udvalgene stykkes sammen af de indleveringer, som foreningens medlemmer foretager til Aksel, så på den måde kan det komme til at virke som en stor byttecentral for stempler og helsager.

Bytteforbindelser

Forbundet har andre servicefunktioner, der kan hjælpe motivsamler til nyt materiale.

Hos den udenlandske byttetjeneste kan man få adresser på bytteforbindelser i store dele af verden. Det er en virkelig god idé at få udenlandske byttevenner,

Fig. 5

for på den måde bliver samlingens materiale meget bredere, og det er som tidligere nævnt en af grundideerne i temasamlingen, at den skal have materiale ikke fra ét, men fra så mange lande som muligt. Vær ikke så nervøs for manglende sprogkunderskaber, I vil opdage, at I kan komme langt med få vendinger. Det er jo frimærker, I skal bytte og ikke lange breve, der skal udveksles.

Hos Poul Georgsen, Fladhøjvej 10, 9600 Aars, kan man melde sig ind i den danske byttetjeneste. Den fungerer således, at man indleverer hæfter med materiale, man gerne vil have byttet væk. De indgår i byttingen sådan, at man kan tage lige så meget, som man selv leverer. De Danske Motivsamlere udgiver sin medlemsfortegnelse, der sammen med

medlemmernes navne og adresser også anfører hvilke samleområder, den enkelte har. På den måde kan man hurtigt komme i forbindelse med ligesindede.

At finde materiale til temasamlingen er en spændende opgave, som giver mange oplevelser med i købet. Man får kontakt med mange spændende mennesker rundt om i verden, samtidig med at samlingen vokser og vokser, for materiale er der nok af i alle prislæg.

Litteraturliste:

Motivsamlere af Eivind Evensen.

Specialreglement for tematiske samlinger.

Retningslinier for tematiske samlinger.

Skriv efter Iletas Tilbuds Aviser på 32 fotosider hvor vi udstykker samlinger med

30 - 40 - 50 - 60% rabat på katalogpriserne

SKANDINAVIEN - VESTEUEUROPA

Besøg vor forretning i Fiolstræde i København, der kan vi vise Dem det store udvalg i LEUCHTURM, SCHAUBEK, STENDER fortryksalbum. REDUS OG VISIR ALBUM-SYSTEMER, INDSTIKSBØGER, FDC ALBUN, KATALOGER, HÅNDBØGER.

ILETA FRIMÆRKEHANDEL

Fiolstræde 20 . 1171 København K

Indehaver: Steen Rosling

Telefon 31.12.91.23

Ballonpost

v/ Karl Ove Kristensen

Montgolfier ballon

Ballonens historie

Efter der i længere tid var gjort forsøg på forskellige muligheder for at flyve rundt i luften, blev der konstrueret en ballon, der ved hjælp af varm luft, var i stand til at flyve. Den første ballon blev konstrueret af brødrene Joseph og Etienne Montgolfier, der den 5. juli 1783 opsendte den første ballon - en varmluftballon - i Annonay i Sydfrankrig.

Der skulle herefter gøres forsøg på at

sende forskellige ting i luften med ballon, og den 19. september 1783 blev den første ballon med levende væsener - et får, en and og en hane - sendt i luften. Når dyr kunne overleve en sådan flyvning, måtte det også være muligt at opsende mennesker med ballon, og den 21. november 1783 blev den første ballon af Montgolfier-typen sendt op i La Muette i Frankrig.

Postkort med motiv af statue af brødrene Montgolfier fra deres fødeby Annonay i Frankrig. Frimærkerne er stemplet i Annonay - Ardeche 1932. Kortet er sendt fra Annonay til Cairo i Ægypten.

Ballonpost

Verdens første ballonpostrute var dansk.

Indtil for få år siden havde man den faste overbevisning, at egentlig postbefordring pr. ballon først blev gennemført i USA i midten af forrige

århundrede. Ved en nærmere forskning i det danske Rigsarkiv har man konstateret, at Danmark var foregangsland på det område, der hedder luftpostbefordring.

Brev til Kong Frederik den VI, 2.6. 1808, befordret med ballon over Storebælt fra Kerteminde til Sorø. - Original findes på Rigsarkivet.

Det var kandidat Johan Peter Colding, der den 2. juni 1808, formåede at få besørget post over Storebælt med ballon, idet det ikke havde været muligt at få befordret post over bæltet under Napoleonskrigene. - Ballonen, der blev opsendt i Kerteminde og dalede ned ved Sorø, medførte breve, bl.a. breve stilet til Kong Frederik den VI, der havde givet J. P. Colding den nødvendige postale bemyndigelse til at foretage postbefordring med ballon.

Paris Ballonpost

Verdens første store befordring af ballonpost, der var rigtig organiseret fandt sted i Frankrig.

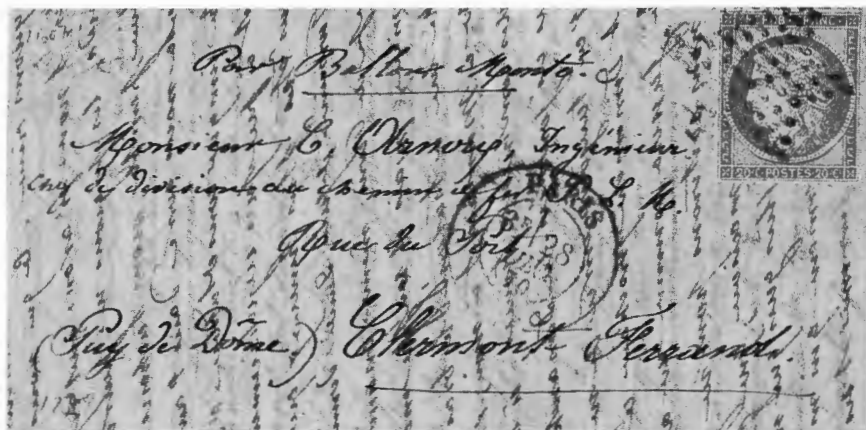
Under den tyske belejring af Paris fra efteråret 1870 til 1871 var man så heldige, at nogle af Frankrigs mest erfarne ballonfolk var samlet i Paris.

Generaldirektør Rampont og ballonfolkene - specielt Gaston Tissandier - fik hurtigt etableret en ballon-posttjeneste og reglement for samme.

Den 23. september 1870 lattede den første ballon med post fra Place Sount-Pierre på Montmartre i Frankrig.

Under belejringen blev der med 65 balloner i alt befordret ca. 5,5 millioner breve med en anslået vægt på 11 tons - en stor præstation på den tid.

De opsendte balloner landede alt efter vindforholdene. Den ballon der kom

Brev befordret den 29.12. 1870 med Ballon Bayard fra Orleans Banegården. Ballonen medførte 110 kg post og 4 brevduer og landede i La Mothe-Achard.

længst fløj 1300 km på 15 timer og landede i Norge.

Udover post medbragte ballonerne brevduer, der blev sendt retur med brevdpescher med informationer i kodesprog til de belejrede franskmænd.

Med ballonpostflyvningen fra Paris begynder luftposten. Ballonpostbrevene fra 1870 er således de ældste luftpostbreve, som man kan samle.

Nutidens ballonpost

Postbefordring med balloner sker i dag kun af humanitære og andre støttmæssige grunde i forbindelse med arrangementer over hele verden.

Her kan nævnes at den største organisation på ballonpostområdet - »Deutsche Kinderdorf Ballonflug« anvender overskudet til drift af en børneby i Vesttyskland.

Gaston Tissandier - ballonpostens skaber.

Ballonpost sendt 20.9. 1953 fra Saarbrücken med landingssted Blieskastel i Saar.

Ballonpost sendt 22.6. 1963 fra Poznań med landingssted Gniezno i Polen.

Ballonpost sendt 29.8. 1970 fra Hobro i forbindelse med Ambulancedagene med landingssted i Ørsted.

Litteraturhenvvisninger:

Günther Heyd: Paris par Moulins
Ib Eichner-Larsen og Holger Philipsen:
Det lå i luften

Wilhelm Hofinger: Die älteste Luftpost
der Welt
Politikkens håndbøger: Balloner og
luftskibe

HOBRO WALKIE CENTER

v/ W. Sørensen
Mågevej 13
9500 Hobro

— ALT I KOMMUNIKATIONS RADIO
OG BILTELEFONER
98 52 23 07 . Biltlf. 30 98 33 05

Om at samle Aden

Sv. Bek-Pedersen, Ølgod.

I min barndom fandtes der på Hobro børnebibliotek en bog, hvori blandt andet var nogle interessante beretninger om en dansk bjærgningsdamper, der var udstationeret i Aden. Det var spændende læsning for en mellemskole-dreng. Mange år senere, da jeg stod over for at skulle finde et nyt oversøisk område at samle på, randt bogen mig i hu, da jeg kiggede i kataloget og på en af de første sider stødte på Aden. En anden meget vigtig grund til at jeg valgte netop det område var, at det kun havde udgivet få frimærker, og de var tilmed ikke ret dyre.

Samtidig med, at jeg nu begyndte at samle mærker og materiale sammen, begyndte jeg at læse om landet selv og dets posthistorie. Det blev lige så spændende læsning som bogen på biblioteket.

Der findes mange sagn knyttet til Aden. Kain skal være begravet her, og dronningen af Saba kom herfra, da hun rejste op og besøgte kong Salomon. Senere mødtes de tre vise mænd her, inden de drog til Bethlehem. Sikkert er det imidlertid, at der i over 4000 år har ligget en by her. Oprindeligt udgik karavanevejene til Middelhavet herfra. Senere, da man tog sejlruten gennem Rødehavet i brug, blev den en vigtig havneby på denne rute. Ef-

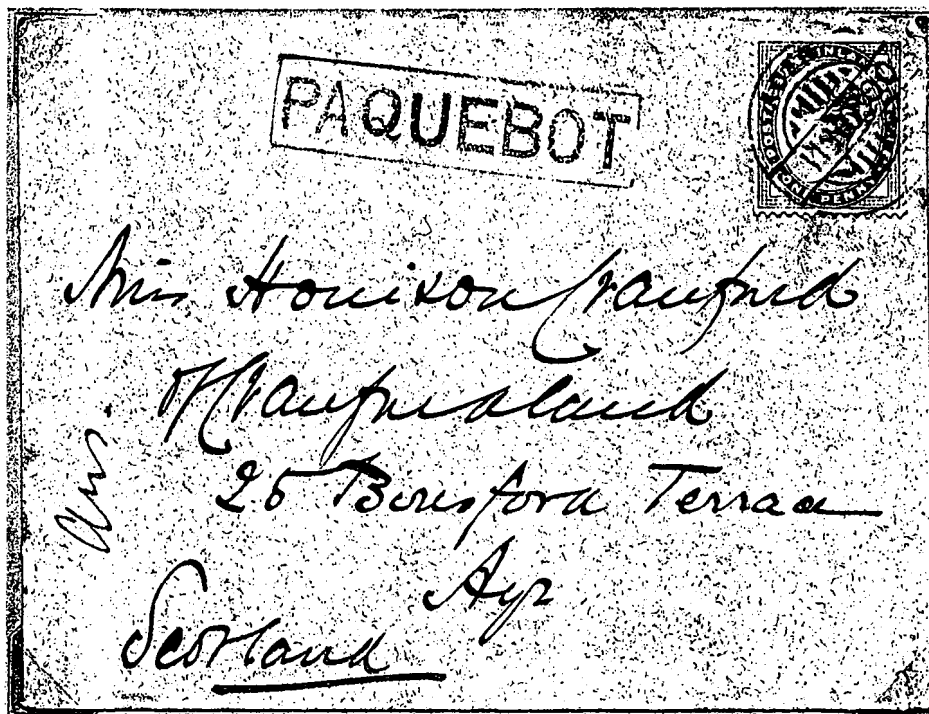
ter Suezkanalens åbning i 1869, blev den en vigtig station på søvejen fra England til Indien. Endelig kom også luftfarten til.

Aden har gennem tiden været regeret af forskellige arabiske stammer, af tyrkerne og fra 1839 af englænderne, der trak sig tilbage i 1967, hvorefter det blev en del af Yemen.

Aden ligger nær det sydøstlige hjørne af den arabiske halvø. Det er for det meste tørt ørkenområde og består af selve byen med et mindre landområde omkring samt to protektorater, hvor forskellige sultaner regerer. Tilsammen udgør det hvad der i filatelistiske kredse kaldes British Aden.

Det første brev man kender fra Aden er skrevet i 1810, af et medlem af et engelsk ekspeditionskorps, der opholdt sig der under napoleonskrigene. Postkontor fik man i 1839 i byen Crater. Det blev i 1857 underlagt direktøren for Indiens postvæsen og senere, da man delte dette område op, kom det under Bombay distriktet. Dette betød, at man benyttede sig af Indiske frimærker og stempler. Det med de få mærker var altså en illusion, da man skal lægge de fleste af de frimærker Indien udgav i tidsrummet 1854-1936 til.

Hermed er det dog langt fra slut. Adens

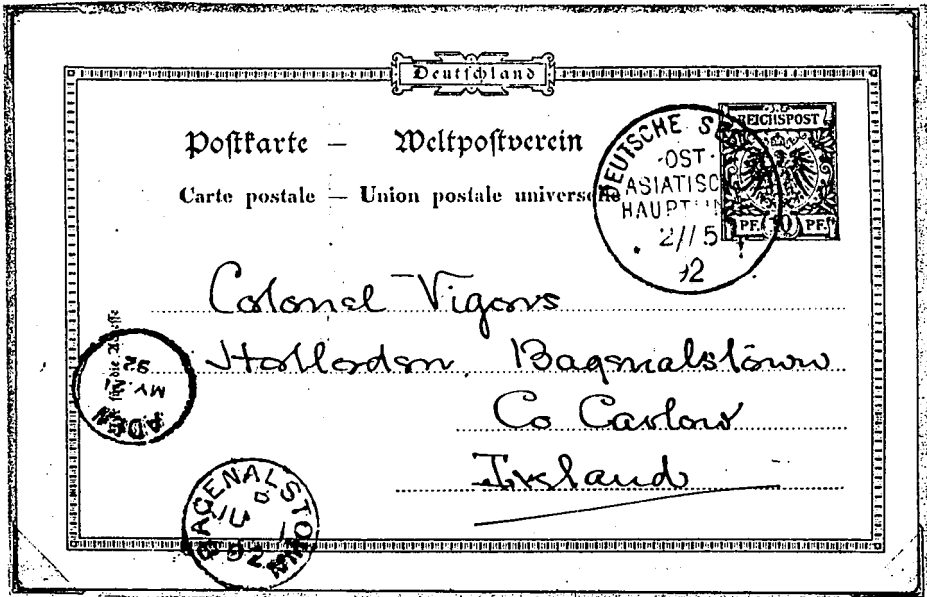
Engelsk paquebot brev, afsendt fra Aden.

rolle som centrum for en lang række handelsruter i det Indiske Ocean bevirker, at meget post er transitstempelt i Aden, og havnens rolle som vigtig brændstof- og provianteringshavn gør, at skibe fra alle verdens skibsførende nationer har anløbet stedet. De har kunnet sende breve med egne frimærker, der så blev paquebot stemplede. Endelig findes der en del militærpost fra Aden. Under begge verdenskrige var der store garnisoner i Aden, der brugte feltpost, lige som der var censur af al post.

Hvor jeg troede, at jeg skulle have en

lille samling, er jeg endt med en Aden-samling, hvor der blandt andet sidder et kort, der er skrevet i en landsby på bredden af Nyassasøen dybt inde i Afrika, breve til og fra byer langt inde i Yemen, breve med amerikanske eller for eksempel tyske mærker, afleverede fra skibe og meget andet. Fælles for alle disse forsendelser er imidlertid, at de på en eller anden måde er mærkede af, at de har passeret Aden.

Lad os se lidt på stemplerne først. De forskellige posthuse i området har selvfølgelig deres egne navne, men langt det

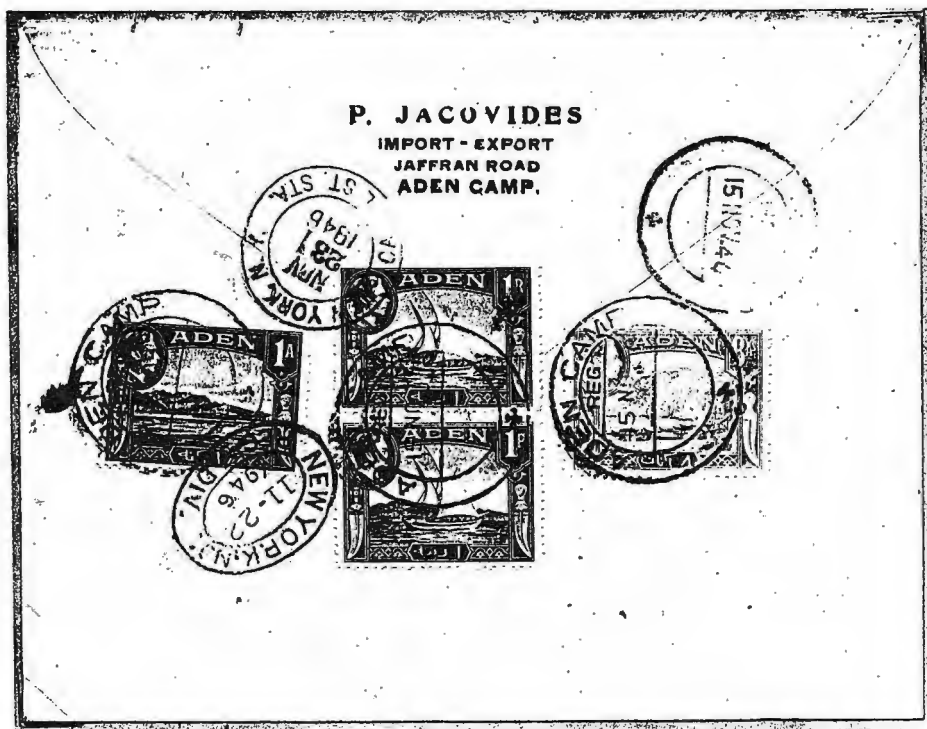
Tysk helsag til Irland med Aden stempel. Paquebot stemplerne blev først indført i 1894.

meste post er stemplet i Aden eller Aden Camp. Der findes flere forskellige typer af stempler - annullerings-, dato-, registrerings-, paquebot-, tekstmaskinstempler osv. Det første stempel var et nummerstempel, 124. Senere, da man blev underlagt Bombay, blev det et B, eller B-22 (for Aden Camp med et 1 under 22). Indiske mærker med et B kan også komme fra alle andre postkontorer, der var underlagt Bombay. Kun hvis mærket på anden måde, f.eks. med datostempel kan identificeres, kan man med sikkerhed sige det kommer fra Aden. I midten af 1880'erne forlader man ideen om særskilte dato- og annulleringsstempler og kombinerer dem. Man starter med et firkantet stempel, hvor hjørnerne udgøres af streger, der omkranser

et rundt datostempel. Senere kommer brotypestempler af forskellig type og fra 1950 tekstmaskinstempler. De forskellige typer af stempler minder meget om de tilsvarende stempler på samme tid i England.

Paquebot brevene blev først mærkede med liniære stempler. Senere gik man også her over til brotypestempler og tekstmaskinstempler. Transitpost blev som oftest stemplede med runde dato-stempler af forskellig slags.

Til at begynde med benyttede man som sagt de samme mærker som i Indien. I 1937 udgiver man de første mærker fra Aden. Det var den flotte serie med Dhowen som motiv. Dhowen er en skibstype, som næsten siden tidernes morgen har sørget for den søgående transport i

Anbefalet brev fra Aden til USA. Ofte er frimærkerne anbragt på bagsiden af kuverterne.

HOBRO MØNTHANDEL

V/ H. Jacobsen
Adelgade 63 - 9500 Hobro
Tlf. 98 52 29 96

Mønter - Frimærker - Platter

denne del af verden. Serien fik kun en kort levetid, knap to år og blev efterfulgt af andre, herunder en del af de velkendte omnibusserier fra British Commonwealth. I 1942 udsteder man selvstændige mærker fra de to protektorater, Qu'aiti State in Hadhramaut og Kathiri State of Seiyun, med portrætmedaljoner af områdernes sultaner. Også her udgives der omnibusserier. Der fandtes en række små postkontorer i disse områder, men mærker afstemplet på disse ses sjældent. De fleste er stemplede i Aden, idet de tre forskellige sæt af mærker kunne bruges i alle områderne.

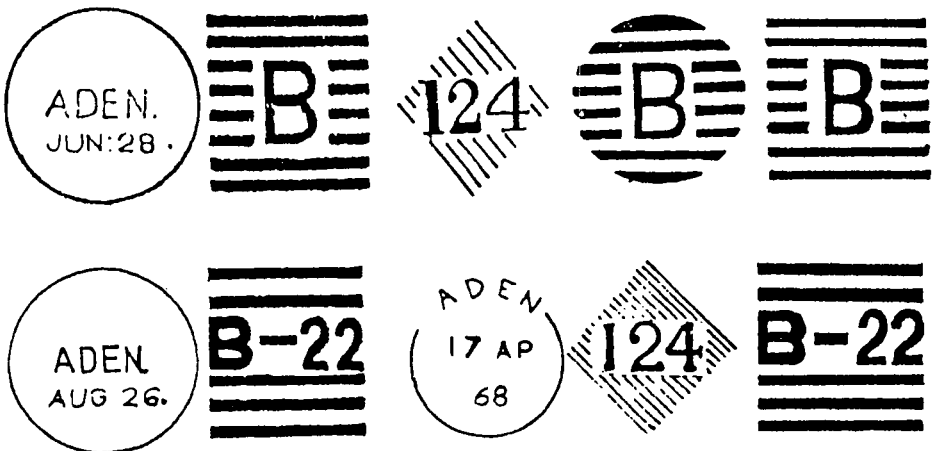
I Aden udgav man også helsager, nemlig kort, kuverter, anbefalede kuverter og aerogrammer.

I 1965 bliver Aden og de to protektorater dele af den Sydarabiske Union. Man ophører med at lave frimærker fra Aden, men protektoraterne fortsætter med deres. I stedet kommer der nogle, hvor der

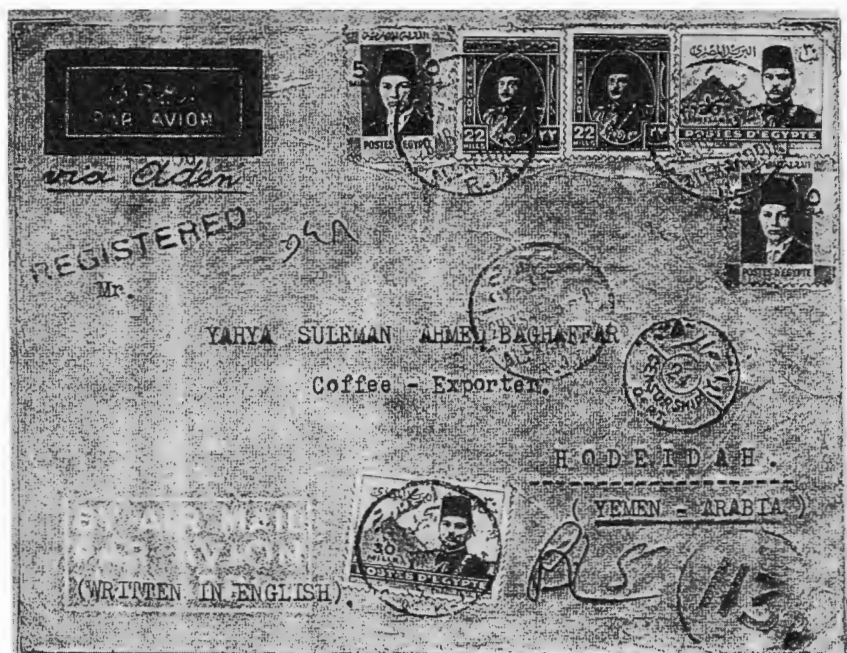
står South Arabian Federation. I protektoraterne går man grassat med udgivelser, og meget lidt, af det man ser på markedet, har nogen sinde været brugt postalt i områderne. I 1967 giver englænderne områderne selvstændighed og hele området bliver til Sydyemen. På det tidspunkt har Aden forlængst mistet sin betydning som trafikalt knudepunkt.

Det lille nemme samlerområde var slet ikke så lille endda. Det endte også med at blive mindst lige så spændende som bogen, hvori jeg første gang stiftede bekendtskab med området. Det samme gælder imidlertid en masse andre områder rundt om på kloden.

Det er synd for de mange danske frimærkesamlere, der ikke samler et oversøisk område ved siden af deres danske eller skandinaviske samling. De snyder nemlig sig selv for en stor og lærerig oplevelse.

Eksempler på de tidlige stempler fra Aden. De rene B stempler blev også brugt til annullering på de andre postkontorer der var underlagt Bombay.

Brev fra Ægypten til Yemen. Censurstemplet på forsiden og Aden transitstempel på bagsiden. Fra Aden er det sejlet til Hodeidah med SS Mouavia, der en gang om ugen besøger posten til Hodeidah.

Eksempler på frimærker fra Aden.

Særlige maskinstempler

Peter Engelbrecht

Oprindelsen til de særlige maskinstempler går helt tilbage til den anden og endelige udgave af postkontorfrankostempler. Første udgave var prøvekort fra 6. december 1923 til 15. april 1924, medens anden udgave blev taget i brug fra 16. april 1924, sådan som det blev offentliggjort i Officielle Meddelelser fra Generaldirektoratet for Postvæsenet nr. 18 af 24. april 1924, se fig. 1.

erne. Forkortelser er OM for Officielle Meddelelser fra Post- og Telegrafvæsenet, GPT for Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet (de to væsener blev sammenlagt i 1927) og SMS for særlige maskinstempler.

SMS type A

Første gang brugt i december 1927 i Randers, derefter december 1928 i År-

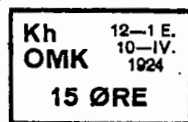
I. Tjenestedokumenter.

I Forbindelse med Off. Medd. Nr. 52/1923, I, Pkt. 2, og Nr. 56/1923, I, Pkt. 4, meddeles herved, at almindelige Brevforsendelser, som frankostemples, fremtidig vil blive forsynet med følgende Paatryk i rød Farve (eksempelvis):

Frankostempling kan herefter ogsaa finde Sted af almindelige Brevforsendelser til Udlandet.

Postindkasseringsblanketter forsynes fremtidig med følgende Paatryk i rød Farve (eksempelvis):

Rettelse til vedkommende Tjenestedokumenter vil senere fremkomme.

(III. A. 5592)

Fig. 1

Slægtskabet mellem de ovenfor viste frankostempler i rød farve og de i fig. 2 viste særlige maskinstempler i sort farve er umiskendelige.

I det følgende skildres baggrunden for de enkelte typers fremkomst, især med hensyn til justeringer af stempelkliche-

hus og oktober 1929 i Horsens ifølge meldinger fra samlere. Sammenholdt hermed viser GPT's arkiv, at revisionskontoret 7. februar 1930 gjorde III. ekspeditionskontor opmærksom på, at Århus postkontor i december 1929 havde »anvendt Frankostemplingsma-

BLIV ABONNENT PÅ GRØNLANDSKE FRIMÆRKER

GRØNLANDS POSTVÆSEN kan tilbyde en god start på en grønlandssamling, nemlig KOMPLETTE ÅRSMAPPER fra 1985-1989 og en komplet særmappe med Etnografi-serien. Årsmapperne indeholder alle de frimærker, der er udgivet i årets løb.

Grønland er et attraktivt samleområde, idet vi kun udgiver ganske få frimærker om året.

ÅRETS NYHED FRA GRØNLAND

GRØNLANDS POSTVÆSEN har den 9. november 1989 udgivet det første FRIMÆRKEHÆFTE. Pris: 27,60 kr.

Bestil det på nedenstående kupon.

Der kan også tegnes abonnement på frimærkehæfter. De skal bare kontakte os på nedennævnte adresse.

Jeg bestiller herved:

årsmappe 1985 ____ stk. à DKK 41,50 Navn _____
årsmappe 1986 ____ stk. à DKK 29,70 _____
årsmappe 1987 ____ stk. à DKK 52,30 _____
årsmappe 1988 ____ stk. à DKK 48,80 Adresse _____
årsmappe 1989 ____ stk. à DKK 50,40 _____
Etnografimappe ____ stk. à DKK 34,90 _____
Frimærkehæfte ____ stk. à DKK 27,60 _____

Send mig venligst også en brochure om abonnement og en liste over de frimærker, der kan købes hos Grønlands Postvæsen.

Ved køb af frimærker, der bestilles skriftligt for mere end 80,00 kr. skal der tillægges moms 22%.

Beløbet _____ kr. + (evt.) moms er fremsendt pr. check/
til postgirokonto _____

**Kuponen
sendes til:**

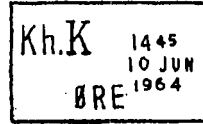
Kalaallit Allakkeriviat/Grønlands Postvæsen
Wilders Plads, Bygn. O, Postboks 100,
DK-1004 København K
Telefon: 31 54 60 01, Salgskontoret.
Postgiro: 9 40 41 20

Type A

Type C.1

Type C.2

Type B

Type D

Fig. 2

skinen til almindelig Brevstempling«, således at der blev nogle spring i maskinens tællværk, hvilket gjorde en revisionskontrol umulig. III. ekspeditions-kontor svarede 13. februar s.å., »at der i dette særlige Tilfælde ikke vil være noget til Hinder for den nævnte Anvendelse af Frankostemplingsmaskinen«. GPT Jn. III 1930 No. 575. Herunder er i fig. 3 vist *sort* aftryk fra samme anvendelse allerede 23.12.1928 og til sammenligning hermed *rødt* aftryk fra 4.1.1929. Rammeklicheen i frankostemplingsmaskinen suppleres før stempeling med en stålprop, der anbringes foran ØRE og

som bærer den værdi, der ønskes anvendt. Ved at undlade at isætte stålprop-
 pen og samtidig forsyne farveværket i
 maskinen med *sort* farve i stedet for *rød*
 - efter en omhyggelig rensning - er den
 klar til anvendelse til brevstempling, der
 indebærer en *annullering*, hvorimod
 frankostempling med *rød* farve indebæ-
 rer en *franker*ing. Denne metode til
 fremskaffelse af et reservestempel til
 brug i spidsbelastningsperioder, som
 regel i julen, kan i teorien anvendes ved
 alle de postkontorer, der har franko-
 stemplingsmaskiner, på nuværende
 tidspunkt drejer det sig om 17, men på

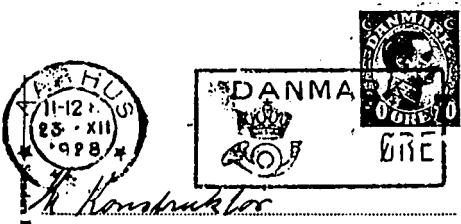

Fig. 3

basis af aftryk i egen samling og meldinger fra andre samlere viser det sig, at hidtil har kun postkontorerne Randers, Århus, Horsens, København OMK. og Fredericia benyttet denne metode.

Medens de her omtalt stempelmaskiner er fra det amerikanske International Postal Supply Co., blev der i 1964 installeret franske SECAP frankostemplingsmaskiner med noget højere rammer i Vejle og Viborg. SMS i sort farve fra Viborg er vist i fig. 4.

Den ovenfor refererede bestemmelse i Reglement II går i alt væsentligt ud på, at mangfoldiggørelser i et antal af mindst 20 forsendelser kunne nyde godt af den lave porto for tryksager. Når afsenderposthuset med dette stempel tilkendegav, at kontrollen var udført, blev adresseposthuset fritaget for arbejdet med denne kontrol. OM nr. 41 fra 29. september 1943 angiver: »Anvendelse af Kontrolstempel (det kronede Posthorn) for Forsendelser til Indlandet, der inde-

Fig. 4

SMS type B

OM nr. 40 fra 26. september 1934 angiver, at »der fra 10. oktober 1934 skal anvendes et særligt portokontrolstempel til at kendetegne tryksager til indlandet, der indeholder mangfoldiggørelser jfr. Reglement II § 7, Punkt 3, 5. afsnit«. Håndstempellet, et kronet posthorn, som vist i kopi fra OM i fig. 5, skulle anvendes ved alle andre postkontorer end København K og København Omk, der fik tildelt specielle maskinstempler, se fig. 6, og der er stadig bevarret en vis lighed med postkontorfrankostemplerne.

holder Mangfoldiggørelser til Forsendelse for Tryksagsporto, er fremtidig ikke obligatorisk. Posthusene må dog fremdeles føre Kontrol med, at de for sådanne Forsendelser givne Regler overholdes«. Til trods for denne nye bestemmelse er der fundet aftryk med håndstempler helt frem til 1962, som vist i fig. 7.

Det er forøvrigt påfaldende, at medens København K allerede tager maskinstempellet i brug i oktober 1934, ser man ingen aftryk fra København OMK før september 1941, og det hænger muligvis sammen med, at GPT i OM nr. 14 fra 4.

(III. 4710)

Fig. 5

Fig. 6

april 1941 indskærpede reglen for brugen af dette stempel »til nøje Iagttagelse«.

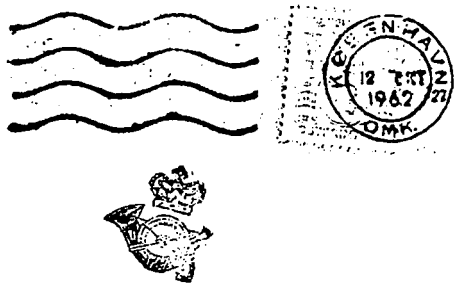

Fig. 7

SMS type C.1 og C.2

I OM nr. 18 fra 24. april 1924 vistes også blanketstempellet, som var beregnet til brug ved postindkasseringsblanketter, men forøvrigt også bruges til andre blankettyper. Det fælles træk er, at der i højre side er reserveret et ret smalt område til frankering, og det lille blanketstempel fik nøjagtigt den bredde, der var reserveret til formålet. Brugen af det store todelte rammestempel ville have forårsaget en delvis tilsløring af navn og adresse. Der er to undertyper, nemlig nr. 1 uden cirkel omkring datering og nr. 2 med cirkel. Fremgangsmåden ved blanketstempellet er helt analog med håndteringen af det todelte stempel. Frankoblanketstempellet har reserveret plads til venstre for ØRE, hvor værditallet aftrykkes fra den isatte stålprop. Ved udtagning af proppen og skift fra rød farve til sort farve fremkommer de særlige blanketstempler i type C. Herunder er i fig. 8 vist franko- og annulleringsstemplerne til sammenligning.

Ligesom de to stempelklicheer, der blev tildelt København Omk i april 1924, blev der igennem årene udsendt de to

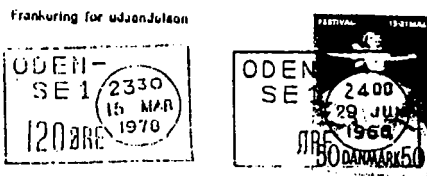

Fig. 8

samme typer klicheer til København K i 1925 og flere større provinskontorer, Århus, Odense, Aalborg i 1925, Randers og Horsens i 1926, Esbjerg i 1928, Nykøbing F. i 1931, Vejle i 1944 og senere endnu en halv snes steder. Men det er bemærkelsesværdigt, at der blandt samlerne kun er fundet spredte aftryk af de *røde* frankoblanketmaskinstempler, og af de *sorte* annulleringsblanketmaskinstempler et endnu mindre antal ifølge de notater, jeg har samlet indenfor de sidste 20 år. Det tidligste fund af type C er fra Århus 23.12.1927, se fig. 9

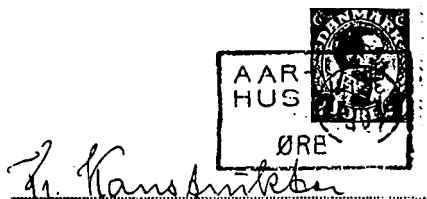

Fig. 9

SMS type D

Denne type - det definitive blanketmaskinstempel - er stadig med i familien, men adskiller sig fra de andre typer ved at ØRE - og naturligvis værdital - er helt forsvundet. Der er således kun tale om et annulleringsstempel i *sort* farve. Ved

VEL VERDT

å samle på Norge!

Det er svært vanskelig å forutsi verdistigning på frimerker. Men noen vil helt sikkert bli mer verdt enn andre. Som for eksempel 5 kr Kong Olav V fra 1959, et vanlig bruksfrimerke fra vår egen tid. I dag har det en katalogverdi på kr 300,-.

Postens frimerketjeneste kan ikke skaffe deg eldre merker. Vår spesialitet er nye norske frimerker. Tegner du et abonnement, er du sikret å få tilsendt alle nyutgivelser. Da er det i hvert fall ingen muligheter du går glipp av.

Send inn kupongen, så får du gratis informasjon om våre tilbud og abonnementsbetingelser.

JA

send meg gratis informasjonsmateriell
om norske frimerker i abonnement.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./-sted: _____

**postens
frimerketjeneste**

Norwegian Post - Stamp Bureau
Postboks 3770 Gamlebyen, N-0135 OSLO 1, NORWAY

København K starter det meget tidligt, idet aftryk er fundet helt fra september 1927 - medens sidst fundne aftryk er dateret i juni 1958.

Fra oktober 1945 findes et hak lidt over midten i højre rammelinie. Fra Århus er fundet aftryk fra december 1928 til marts 1935 og fra Fredericia kendes aftryk fra juli 1944 til august 1953.

Eksempler på aftryk fra disse tre postkontorer er vist i fig. 10. Medens der fra København K er fundet ret mange aftryk nogenlunde jævnt fordelt over hele perioden, er der fra Århus og Fredericia kun fundet nogle ganske få aftryk.

Fig. 10

Jeg vil være meget taknemlig for at modtage alle yderlige oplysninger om de her behandlede stempler, og en derefter revideret oversigt vil sikkert kunne finde sin naturlige plads i et fremtidigt num-

mer af Posthistorisk Tidsskrift med redaktionens velvillige bistand. På Hobro-udstillingen vil der iøvrigt blive vist 3 rammer med materiale om dette emne.

Meldinger om aftryk er modtaget fra følgende samlere:

V. Å. Andersen	E. Ohlhues
E. Erichsen	A. Petersen
G. Gjerulf	P. Rønberg
H. Kaaber	E. Schmidt
U. Munch Andersen	V. Schmidt
H. S. Møller	H. Truelsen.

Der kan endvidere henvises til følgende kilder:

Officielle Meddelelser fra Post- og Telegrafvæsenet.

P&T arkiv om »Kontorfrankostempler« 1895 ff ref. FE 1.1.

P&T Reglement II - Indenrigske Forretninger, 2. udg. 1935.

P&T Reglement III - Indenrigsk Ekspedition, 2. udg. 1935.

E. Ohlhues: Dafranko - Danske Frankoafstemplinger fra Postkontor- og Hjemme frankeringsmaskiner, 1947.

Mads Stage

Lund & Børst 1989

I år byder Mads Stage på taffel

Motivet på årets krus fra Mads Stage er taffelanden. Kruset er som sædvanligt en god og populær idé, når man er på jagt efter en gave, der skal minde om en begivenhed eller om 1989 i al almindelighed. Årskruset der er det 7. i rækken, sælges i gaveæske.

Normalpris 59,75
Introduktionspris

39,75

Thyrri

Shopping

Adelgade 35, Hobro. Tlf. 98 52 04 66

Frimærkerne fra Danzig fortæller verdenshistorie

(1. del)

Af Curt Hosny, Aalborg

Frimærker fra Danzig

Mange grænser blev flyttet i 1920 ved afslutningen af Første Verdenskrig.

Vi danskere har selv mærket dette i forbindelse med delingen af Sønderjylland.

Versailles Kommissionen opdelte det daværende tyske Kejserrige, idet man ikke ønskede, at Tyskland skulle være så stort som før krigen - og dermed igen kunne blive en truende magtfaktor.

Det lille Danzigområde, som siden dets opståen i år 997, havde ført en omtumlet tilværelse, var også omfattet af Versailles Kommissionens beslutninger, idet Danzig blev udskilt fra Tyskland og fik status af Fristad.

Denne beslutning blev af stor betydning for filatelen, idet DANZIG ved denne lejlighed fik egne frimærker.

Historisk baggrund

Når DANZIG i det følgende i flæng omtales som en by og som et land, så beror dette på, at Danzig er navnet på hovedstaden i et landområde, som også hedder Danzig.

Vi har et tilsvarende eksempel med Alger - før landet på dansk kom til at hedde Algeriet.

Første gang vi hørte om Danzig, er år 997 i dens egenskab af handelsby.

Danzig voksede sig i kraft af sin beliggenhed og isfrie Østersøhavn hurtigt stor. Til beskyttelse af byen byggedes en fæstningsmur, der omsluttede hele byen.

I 1309 blev byen erobret af Den tyske Ridderorden. I denne periode voksede byen støt, og blev tillige meget rig. 1356 opnåede Danzig medlemsskab af Hansestæderne. Hansestæderne var på daværende tidspunkt en magtfaktor, som bestod af store handelsbyer, hvor af de kendteste er Hamburg, Bremen, Lübeck og Kiel.

I denne periode var Danzig i krig med Danmark under dronning Margrethe I. Under de interne magtstridigheder Hansestæderne imellem, løstrev Danzig sig i 1454 og blev en selvstændig republik, der stod under beskyttelse af den polske konge.

Ved Polens deling imellem Tyskland, Rusland og Østrig forblev Danzig et selvstændigt område.

Senere, i 1793, blev hele Danzig området erobret af Preussen.

I 1807 bliver Danzig igen fristad. Denne gang under Frankrigs beskyttelse.

Godt seks år senere, i 1814, bliver Danzig generobret af Preussen, som beholder området indtil 1919, hvor Danzig opnår status som Fristad under Folkeforbundet.

Under »Anschluß« i 1939 slutter Danzig sig til Hitler Tyskland.

Denne tilstand varer til 2. Verdenskrigs afslutning i 1945, hvor Danzig erobres af Russerne og gives tilbage til Polen under navnet Gdansk.

Denne farverige fortid med de skiftende overherredømmer er en del af grunden til, at Danzig i dag har så stor filatelistisk interesse.

Filatelistisk opdeling

Danzigs frimærker kan opdeles i flere naturlige samleområder med op til flere underområder.

Jeg har f.eks. opdelt min samling således:

FØRFILATELI (før frimærkeperioden):

1. Danzigpost med nummerstempler, linie- og rammestempler, samt enkelt- og to-ringsstempler under preussisk post.
2. Danzigpost med nummerstempler under Turn og Taxis.
3. »Cholera Post« til og fra Danzig.

VORLÄUFER (under frimærkeperioden):

1. Danzigpost med nummerstempler og enkeltringsstempler på preussiske frimærker/post.
2. Danzigpost med nummerstempler og enkeltringsstempler under Turn og Taxis.

3. Danzigpost med nummerstempler og enkeltringsstempler under Norddeutscher Postgebiet.

4. Privatpost frimærker udgivet med tysk autorisation.

5. Tyske frimærker benyttet i Danzig.

Egne frimærker:

Hovedområdet er imidlertid Danzigs egne frimærke-emissioner fra 1920 til 1939, hvor Danzig officielt tilsluttede sig DEUTSCHES REICH.

HOVEDOMRÅDET har jeg opdelt således:

1. Deutsches Reichspost overtrykt med **Danzig** i Berlin (1920 - 1921).
2. Deutsches Reichspost overtrykt med **Danzig** i Danzig (1920 - 1921).
3. De første egne emissioner, samt »medløbere« (1920 - 1922).
4. Inflationsperioden (1922 - 1923).
5. Gulden-emissionerne (31. oktober 1923 - 1939).
6. Blandingsfrankaturer Gulden / Reich Mark (1939).
7. Polsk post i Danzig (1925 - 1939).

Samlingen kan passende afsluttes med emissionerne fra Nazityskland, afstemplet i Danzig i perioden fra 1939 til 1945.

En flot »afrunding« af samlingen ville være overgangen til polske frimærker i 1945/46 - evt. med eksempler på blandingsfrankaturer. Der findes ganske få eksempler på disse blandingsfrankaturer. Desværre har jeg ikke selv breve med disse spændende blandinger. Som kuriosum kunne evt. vises et arkudsnit fra Bundes Post/Berlin, hvor den Vesttyske

frimærkeklub ARGE DANZIG har fået skrevet sit navn på randstrimlen.

Indenfor alle disse områder findes der store muligheder med hensyn til stempeletyper, trykopstillinger, varianter, fejltræk, portosammenstillinger m.m.

Innendienstmærkerne

For mange Danzigsamlere vil der ofte være problemer med at få en komplet katalogsamling. Problembarnet hedder INNENDIENST-mærkerne!

Hvad enten man udstiller sine mærker som en katalogsamling eller som en specialsamling, kan man forholdsvis let »komme uden om« at skulle vise tre tomme felter - dér, hvor Innendienst-mærkerne skulle sidde!

Man skal i denne forbindelse vide, at man som udstiller ikke vil opnå fulde point-tal, hvis der mangler frimærker, uden at disse er markeret.

Markerer man, ved hjælp af tomme felter, at der mangler mærker, så trækker det også ned!

Innendienst-mærkerne er, i kraft af det meget lille oplag, (60 pfg. lilla = 2.400 stykker, 1 Mark rød = 2.120 stykker og 2 Mark blå = 2.280 stykker) særdeles kostbare og meget svære at få fat i:

Der er noget helt specielt ved Innendiens-mærkerne, som de fleste Danzig-samlere har overset, nemlig det, at publikum ikke kunne købe disse mærker ved postskrankerne.

Disse mærker var (ifølge en bekendtgørelse af 14. august 1920) forbeholdt postens personale til internt brug i Danzig. Dog kendes der breve bl.a. fra museet, som er frigjort med disse mærker. Ganske få private breve, som er indleveret til

frankering på postkontoret, kendes også. Det var postpersonalet, som satte disse frimærker på folks breve ved en »fejltagelse«.

Der kendes endvidere et enkelt 60 Pfennig mærke, som er benyttet som »strafporto«.

Efter endt gyldighedsperiode er restoplaget af Innendienst-mærkerne (efter sædvane) solgt på auktion. Det tilrådes derfor at udvise den største forsigtighed for at undgå efterstemplede og forfalskede mærker af Innendienst-typen. De tilsvarende tyske mærker uden overstemplingen er jo ret billige i anskaffelse.

Forholdet - at frimærkerne ikke var offentligt til salg - gør, at man kan »slippe uden om« at få »strafpoints«, hvis man i sin indledningsplanche gør opmærksom på, at man kun udstiller frimærker, som har været til salg for publikum ved postskrankerne. Denne »løsning« viser, at man skal tænke sig meget om, når man skriver sin indledningsplanche - en ting, som for øvrigt går igen, når man skal navngive sit eksponat.

Forslaget er meget »glat«, men jeg benytter det selv, idet jeg selv kun har et enkelt Innendienst-mærke.

Hvis der blandt læserne er nogen, der har Innendiens-mærker/breve til salg eller evt. vil bytte med andet materiale - så vil jeg meget gerne i kontakt med vedkommende.

Da jeg i nær fremtid påtænker at oprette en DANZIG-samlers-gruppe vil jeg samtidig gerne i forbindelse med personer, som på nuværende tidspunkt samler DANZIG eller påtænker at udvide sit samleområde med Danzig.

Jeg træffes på telefon 98 15 92 62.

Isolerings- comfort

med 8 gode fordele...

Høj isoleringsevne

Største fugtafvisning

Bedste brandbeskyttelse

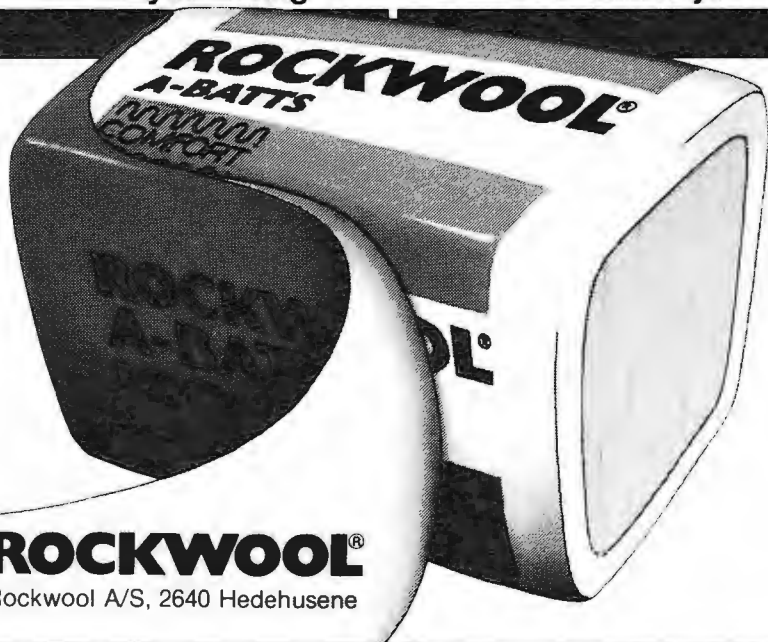
Effektiv lydisolering

Formstabil

Berøringsvenlig

Monteringsvenlig

Let at bearbejde

ROCKWOOL®

Rockwool A/S, 2640 Hedehusene

Brams & Bergsen

I det følgende vil jeg omtale specielle forhold, der knytter sig til de egentlige Danzig emissioner.

Danzig 1919 - 1939

Efter 1. Verdenskrigs afslutning den 11. november 1918, og ved Versailles Traktatens ikrafttræden den 28. juni 1919 fortsætter det eksisterende tyske postvæsen i Danzig i uændret form, idet frimærker, regulativer og stempler bibeholdes.

De tyske frimærker er fortsat gældende (de såkaldte forløbere) den 14. juni 1920, hvor frimærkerne med *Danzig* overtrykket på den tyske Germania-serie udsendes.

Overtrykket er udført i Berlin af Reichsdruckerei.

De tyske mærker var gældende indtil 19. juli 1920, hvorfor der forekommer flere former for mix-frankaturer (medløbere) fra denne periode.

Fig. 1

Til servicering af Danzigs kun godt 400.000 indbyggere var der faktisk to postvæsener, idet det polske postvæsen havde sin egen lille afdeling i Danzig. Denne institution havde sine egne frimærker der var polsk-overtrykt med »PORT GDANSK«.

Danzigs postvæsen opretholdt mere end 75 posthuse og -indsamlingssteder på Danzigs kun 1893 km². Kun de større

Fig. 2

posthuse havde daglige åbningstider og egne annulleringsstempler. Fra de mindre posthuse og -indsamlingssteder blev posten som oftest fragtet til hovedpostkontoret i Danzig by, hvor frimærkerne blev afstemplede og derfra sendt til videre befordring.

Postvæsenet omfattede i 1923 1.300 fastansatte og ca. 850 løstansatte personer.

Postmængden udgjorde i 1937 ca. 60 mill. forsendelser, hvoraf ca. halvdelen var udenrigspost. Dette svarer til ca. 145 forsendelser pr. person på årsbasis, hvilket på dette tidspunkt var en ret imponerende postmængde. Den store postmængde understreger Danzigs betydning som handelscenter.

Danzig har udsendt ca. 400 frimærker, som kan opdeles i 5 hovedgrupper:

1. Overstemplede tyske mærker.
2. Egne emissioner.
3. Inflationsperioden.
4. Gulden perioden.
5. Nazi perioden.

Med en frimærkeudgivelse på gennemsnitlig 20 mærker årligt er det klart, at oplagene er forholdsvis små. Dette taget i betragtning er Danzigs frimærker forholdsvis billige i anskaffelse og ikke ret svære at komme i besiddelse af. Der findes forfalskninger af flere Danzig frimærker.

Med hensyn til forfalskninger er det især overtrykkene, der er forfalskede. Enkelte frimærker fra den første periode er ikke helt vandfaste i farven.

1920 emissionerne

En total oversigt over alle udgivelserne og deres gyldighedsperiode findes i slutningen af denne artikel.

1920/21 emissionerne omfatter mere end 50 forskellige, der alle er tyske frimærker fra Germania-serien, samt de store Mark frimærker som topvalører. Den første emission består af 15 frimærker med vandret overtryk, der er udført hos Reichsdruckerei i Berlin.

I anden emission udsendes 5 af lavværdi mærkerne (Pfennig), hvor de originale værdier er overtrykt med stjerner, og den nye værdi er indsat i frimærkets centrum. Disse overtryk er udført af Julius Sauer, Danzig.

Fig. 3

Begge disse emissioner har mangfoldige fejl, såsom omvendt overtryk, delvise og dobbelte overtryk, deformationer, manglende perforering, farvevarianter m.m.

Hertil kommer selvfølgelig de varianter, som findes i originalfrimærket.

Burrelage

I august måned 1920 blev tyske pfennig mærker overstemplet med Markværdier.

For at undgå forfalskninger blev mærkerne forsynet med et burrelage overtryk bestående af bølgelinier.

Der findes to udgaver af dette overtryk - nemlig »spidserne opad« og »spidserne nedad«.

Fig. 4

Fig. 5

Tilsvarende burrelage tryk kendes fra de danske »2 skilling blå«.

Den første burrelager var holdt i en lys grå farve, som senere blev erstattet af en grønlig grå farve.

Efter kun 2 ½ måned blev de grå farver erstattet af en violet farve, idet postpersonalet havde vanskeligheder med at se den svage lyse burrelage.

Alle tre farver findes med »spidserne« op og ned.

Maskinen, som udførte burrelagen, må have været ret primitiv, idet enkelte ark fejlagtigt har fået burrelagen påtrykt to gange. Disse dobbelttryk er meget sjældne! Tredobbelte burrelage-tryk er kendt, ligesom mærker helt uden burrelage også er kendt. I sagens natur vides det ikke med bestemthed, hvor mange ark det drejer sig om. Derfor kan det måske betale sig, at gennemgå dubletterne endnu en gang - der er måske »rariteter« at hente.

Diagonal overtryk

I slutningen af august 1920 fremkommer en ny type overtryk - det diagonale DANZIG overtryk med sort bjælke over det tyske navn. De fleste af disse udgaver er forholdsvis sjældne i kraft af det lille oplag. Især er 2 Pfennig, som er trykt i 13.100 stykker - 2½ Pfennig (9.900 stk.) og 50 Pfennig (10.900 stk.) sjældne.

Fig. 6

Disse små oplag har fristet forskellige personer til at forfalske disse overtryk. Der findes flere forskellige forfalskninger specielt af denne udgave.

Når denne udgave ofte er kaldt »den lille Innendienst-serie«, så er det på grund af sjældenheden og ikke fordi denne serie - i lighed med Innendienstmærkerne - ikke har været offentlig tilgængelig.

De »rigtige« Innendienst-mærker, der fremkom den 30. august 1920, består af 3 værdier: 60 Pfennig, 1 og 2 Mark.

Dette er helt udmålstelig de mest sjældne mærker fra Danzig (se ovenfor). Af de ialt udgivne 6.800 mærker påregnes det, at der er mindre end 2.000 eksemplarer, der har overlevet 2. Verdenskrig.

Luftpostmærker

I september 1920 udkommer de første »luftpostudgaver«.

Igen er det de tyske mærker, der danner

grundlaget for et overtryk med henholdsvis en flyvemaskine på 40/40 og 60/60 Pfennig, samt et flyvende posthorn på 1 Mark/40 Pfennig.

Fig. 7

Fig. 8

En meget forekommende fejl er »brud på vingen«, en anden er »dobbeltovertryk«. Også blandt mærkerne fra denne emission er det ret almindeligt, at man finder forfalskninger.

Hvis man er i besiddelse af et luftpostmærke fra denne serie, med den nederste arkrand, så er det med meget stor sikkerhed en forfalskning, idet den nederste arkrand er afrevet inden overtrykket fandt sted.

For samlere af luftpost skal det nævnes, at »luftpostfrimærker« var tilladt til frigørelse af »almindelige« postforsendelser.

I 1920 var der kun en eneste luftpostforbindelse, nemlig til Berlin i perioden 20. - 30. august. Det skal i denne forbindelse nævnes, at de fleste postflyvemaskiner på den tid var åbne, ensædes maskiner, hvorfor det ofte var for koldt at flyve udenfor sommerperioden.

Bortset fra ovennævnte korte forsøgsperiode blev al luftpost til udlandet postbesørget via Berlin, hvortil posten blev fremsendt med tog.

Kalthof, der var en poststation af tredje klasse, fik - som det første postkontor i november 1920 - tildelt et stempel med inskriptionen »Frei Stadt Danzig«.

Som det fremgår - af posttakst tabellen sidst i artiklen - var landsportoen for et brevkort 30 Pfennig i perioden august 1920 til marts 1921.

Dette medførte, at en del tyske helsagskort af Germania-typen med påtrykt værdi 7½ og 10 Pfennig blev overtrykt med »30« foroven, samt »DANZIG« i en halvbue på midten og en krydsskraveret bjælke forneden til at dække over den tyske inskription. Oplaget af disse kort er særdeles lille - og man bør tage sig i agt for forfalskninger.

1921 emissionerne

Danzigs første emission i eget design udkom den 31. januar 1921.

Motivet er et bevæbnet handelsskib - en såkaldt KOGGE - der også har givet

navn til serien. Trykningen er udført hos Brdr. Julius Saur i Danzig.

Taget i betragtning, at der var kort tid til design og fremstilling, så er det forbavsende få fejl, der findes i denne serie. Der er hovedsageligt kun tale om to hovedfejl: 1 Mark (pos. 10) der har nogle hvide streger mellem rigningen og vandet. Mærket kaldes populært »Kogge i brand«.

I foråret 1921 kommer der gang i postflyvningerne. Der bliver efterhånden oprettet postflyverruter til flere landes hovedstæder, bl.a. bliver hovedruten til Berlin genoptaget. I vinterperioden er der dog stadig ingen postfly - af samme grund, som tidligere nævnt.

I forbindelse med de nye postflyruter udkommer der den 3. maj 1921 fem nye postfrimærker. Motivet er en flyvemaskine over den smukke silhouet af Danzig by.

Værdierne er 40 og 60 Pfennig, samt 1, 2 og 5 Mark. Senere - 15. maj 1922 - udvides serien med et 10 Mark mærke.

Post til flybefordring kunne indleveres fire forskellige steder: Hovedpostkontoret, der benyttede DANZIG nr. 1 til annullering. Postkontoret på jernbanestationen (DANZIG nr. 5), samt postkontorerne i Langfuhr og Zoppot.

Fig. 9

FYRKATSPILLET

Amatørteaterforeningen Fyrkatspillet . Udsigten 26 . 9500 Hobro

Fyrkatspillet-90 opfører:

Magten og Æren..... i perioden 25/5-90 - 9/6-90
 Spillested: Vikingehuset Fyrkat
 Forfatter: Rikke Agnete Olsen
 Instruktør: Jørn Holstein.

Dagligmærker

Hidtil har der ikke været udgivet »dagligmærker«. Disse kommer først den 3. juni 1921. Motivet er to kors med en krone over - motivet er gennemgående i dagligserierne og portomærkerne i hele Danzig-perioden.

Fig. 10

Motivets to kors kan føres tilbage til perioden fra den tyske Riddertid.

Kronen er et privilegium, der blev tildelt af den polske konge i det 15. århundrede. Frimærkemotivets ottekant-formede ramme bliver senere - i forbindelse med møntreformen - ændret til en oval ramme.

Tillægsværdier

De første »tillægsmærker« udkommer den 16. oktober 1921. Der er tale om et propagandamærke til fordel for tuberkulosebekæmpelsen. Mærket var kun til

salg i en enkelt uge og gyldighedsperioden var kun 1½ måned.

Fig. 11

Totalt har Danzig udsendt små 30 »tillægsmærker« - hvoraf de fleste er udsendt efter 1934. Dette år udsendes det første vinterhjælpsmærke - det første i en lang række.

25. august samme år kommer de første tjenestemærker, der kun har gyldighed i Danzig, Tyskland, Polen og Memel. Der er tale om dagligmærker, overstemplet med DM (Dienst Marke). Disse - og senere udkomne - tjenestemærker er det rene »guf« for »prikfilatelister«, idet der - udover omvendte tryk, dobbelttryk og bagsidetryk - findes en masse varianter.

Mærkerne er billige - og fornøjelsen med registreringen er stor!

Indtil den 1. oktober 1921, hvor de første portomærker udkommer, havde man

STATOIL Service Station

Aut. vaskeanlæg

BENT RISHØJ

Hostrupvej 6 - Hobro

Tlf. 98 52 13 51

brugt almindelige frimærker, når forsendelserne var underfrankeret og skulle sættes i strafporto. Igen er det motivet fra dagligmærkerne, der benyttes på de dyblilla mærker.

Denne gang er motivet indsat i et skraveret skjold over en ovalramme med værdiangivelsen. En rammetekst lyder: Vom Empfänger einzuziehen = at opkræve hos modtageren.

I slutningen af 1921 tilslutter Danzig sig den internationale postunion.

Max Buchholz er den bærende kraft bag designet af alle Danzigs frimærker frem til midten af trediverne - i samme periode står Brdr. Julius Saur for trykningen. Herefter overgår trykningen af frimærker, blanketter m.m. til postvæsenets eget trykkeri.

**STENDER
ALBUM**

- fordi De skal være god
ved Deres samling

**hurra-
det er dansk!**

Fabrikation
Therkel Christensen A/S
8000 Århus C.

OST - IS og SMØR
fra eget mejeriudsalg

**Vebbestrup
Andelsmejeri**

Tlf. 98 55 40 06

Gyldighedsperioder for Danzigs 1921 emissioner:

Beskrivelse:	Pålydende:	Udgivelsesdag:	Sidstedag:
Vandret overtryk	5, 10, 15, 20, 30, 50 Pfg. 1, 1.25, 2, 2.5, 5 Mark	14. juni 1920	30. sept. 1922
Vandret overtryk	1, 5, 3 Mark	20. juli 1920	30. sept. 1922
Stjerneovertryk	25 Pfg.	10. aug. 1920	30. juni 1922
Stjerneovertryk	10 Pfg.	17. aug. 1920	30. juni 1922
Diagonalt overtryk	5, 15, 20, 25, 75 Pfg.	20. aug. 1920	31. marts 1923
Grå burrelage	1, 1 ¼, 2, 3, 5, 10 Mark	20. aug. 1920	31. marts 1923
Diagonalt overtryk	2, 2 ½, 3, 7 ½, 10, 30, 40, 50, 80 Pfg.	30. aug. 1920	31. dec. 1922
Innendienst	60 Pfg., 1, 2 Mark	30. aug. 1920	31. dec. 1922
Vandret overtryk	40 Pfg.	13. sept. 1920	30. sept. 1922
Luftpost overtryk	40, 60 Pfg. 1 Mark	29. sept. 1920	30. juni 1922
Stjerneovertryk	5 Pfg.	1. nov. 1920	30. juni 1922
Violet burrelage	1, 1 ¼, 2, 3, 5, 10 Mark	1. nov. 1920	31. marts 1923
Stjerneovertryk	60, 80 Pfg.	20. nov. 1920	30. juni 1922
Vandret overtryk	4 Mark	21. dec. 1920	30. sept. 1922
Kogge (savtakket udgave)	5, 10, 25, 40, 80 Pfg. 1, 2, 3, 5, 10 Mark	31. jan. 1921	31. marts 1923
Kogge (alm. takket udgave)	25, 40, 80 Pfg.	11. marts 1921	31. marts 1923
Luftpost	40, 60 Pfg., 1, 2 Mark	3. maj 1921	30. sept. 1922
Luftpost	5 Mark	3. maj 1921	2. nov. 1923
Overtryk	= 60 = på 75 Pfg.	6. maj 1921	30. juni 1922
Dagligmærker	5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 (krone/kors i ottekant)	3. juni 1921	30. sept. 1923
Våbenskjold med løver	5, 10, 20 Mark	1. aug. 1921	30. sept. 1923
Tjenestemærker	5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 80 Pfg., 1, 1.2, 2, 3 Mark	25. aug. 1921	30. sept. 1923
Portomærker	10, 20, 40, 60, 80, 120, 240, 400, 500 Pfg.	1. okt. 1921	2. nov. 1923
Tuberkulose frimærker	30 + 30, 60 + 60 Pfg., 1,20 + 1,20 Mark	16. okt. 1921	30. nov. 1921

DØGNKIOSKEN

Hostrupvej 53 - 9500 Hobro

Tlf. 98 52 39 34

Åbent alle dage kl. 7-23

Stort udvalg i dagligvarer

SYGEHUSKIOSKEN

Åbent i forbindelse med besøgstid.

Portotabel 1919 - 1921

Lokalporto		1.10. 1919	6.5. 1920	10.8. 1920	1.4. 1921
Brevkort		0,10	0,30	0,15	0,20
Breve:	0 - 20 gr.	0,15	0,40	0,25	0,30
	20 - 100 gr.	0,20	0,60	0,40	0,40
	100 - 250 gr.	0,20	0,60	0,40	0,60
Tillæg: anbefalet:		0,30	0,50	0,50	1,00

Indenrigs (incl. Memel, Tyskland og Polen):

Brevkort		0,15	0,30		0,40
Breve:	0 - 20 gr.	0,20	0,40		0,60
	20 - 100 gr.	0,20	0,60		0,80
	100 - 250 gr.	0,30	0,60		1,20
Tillæg: anbefalet:		0,30	0,50		1,00

Udenrigs:

Brevkort		0,15	0,40		0,80
Breve:	0 - 20 gr.	0,30	0,80		1,20
	20 - 250 gr.				
	(tillæg pr. 20 gr.)	0,20	0,20		0,60
Tillæg: anbefalet:		0,30	0,75		1,00

AUTOLAKERING

Ring og få et uforpligtende tilbud:

SPRØJTEARBEJDE AF:

- Møbelinventar
- Butiksinventar
- Bygningsdele

OVERFLADEBEHANDLING AF
JERN OG ANDRE METALLER

SANDBLÆSNING

MALING AF PERSONVOGNE, TANKVOGNE
LASTVOGNE, BUSSE M.M.

Vi udfordrer kun topkvalitet på vort moderne værktøj
sted og anlæg.
Vi har mange års erfaring i branchen.
Ingen opgaver er for store - ingen er for små.

**MEJLSTRUP
AUTOLAKERING
HOBRO**

Jyllandsvej 9, 9500 Hobro Tlf. 08 52 10 83

NATURALLY

McDefriscren

Tlf. 08 52 21 65

Jernbanegade 1 - Hobro

BEAUTIFUL

1922 - 23:

Året indvarslede den - økonomisk set - mest kaotiske periode i Danzigs historie. Inflationen, der var en følge af den Første Verdenskrig, meldte sin ankomst i Europa - og dermed også i Danzig.

Inflationsperioden medførte, at der ustandseligt måtte trykkes nye frimærker, idet frimærkernes pålydende ikke kunne følge med den hastigt voksende inflation.

Fra februar 1922 til oktober 1923 blev der udgivet mere end 130 nye mærker, hvoraf de fleste dog er overtrykt. Dette store tal skal ses i forhold til de tidligere udgaver, som til sammenligning udgør 114 værdier. Dette tal indbefatter de to første, provisoriske serier på overstemplede tyske mærker, samt de nye mærker i forbindelse med tilslutningen til Verdenspostunionen. De første mærker dækker over en periode på 27 måneder, hvor inflationsmærkerne dækker over 21 måneder.

Tabellen over posttakster viser den rivende udvikling, prisniveauet tog. Der er endog eksempler på, at frimærkerne reelt var ubrugelige allerede ved udgivelsen, idet inflationen under trykningen var løbet løbsk. Her tænker jeg især på den 5. luftpostudgave fra oktober 1923. Trykningen af portomærker kunne - i lighed med de almindelige frimærker - ikke »følge med« inflationen. Derfor blev der i Zoppot fremstillet et specielt stempel - et T i en cirkel - der blev benyttet til annullering af portomærker.

I samme periode blev der fremstillet et specielt stempel, DANZIG 1z, som næsten udelukkende er benyttet til annullering af frimærker til samlere og en gros handlende i frimærker. Det var nemlig

sådan, at allerede i tyverne var Danzig midtpunkt for en stor en gros handel med frimærker. Derfor var behovet for stemplede frimærker større end det naturlige forbrug kunne efterkomme.

Det er derfor med beklagelse, at man, ved gennemsyn af sine mærker, må konstatere, at flere af disse, nemlig DANZIG 1z-annulleringerne, ikke kan påregnes som postalt afstemplede, men må betragtes som tvangsfilateli eller lejlighedsstemplede.

Med udgangen af januar 1923 blev det sekskantede, »bikube-mønster« eller »honeycomb« vandmærke udskiftet med »gitter-mønstret« eller »webbing« mønstret.

Oprindeligt var det meningen, at vandmærket skulle benyttes stående. Flere udgaver er imidlertid - især mærker med lavere værdier - udgivet med både stående og liggende vandmærker.

Dette er sket for at opnå en bedre udnyttelse af papirarkene. Fænomenet kendes med bikubevandmærket - i forbindelse med de aflange mærker med høje værdier - samt luftpostmærkerne fra 1921/22.

Vi kunne måske passende se på de forskellige vandmærker nu, idet disse ikke tidligere er omtalt i denne artikel.

- I: Ruder
- II: Bikube
- III: Gitter
- IV: Ottekanter
- V: Hagekors (Swastika)

Vandmærke I er det tyske vandmærke fra Germania-serien. Vandmærket er benyttet igen i forbindelse med Gulden-emissionerne.

M Miljø møbler

Industrivej, Assens pr. Mariager, tlf. 98 58 34 54

Nyt syn

HOLST OPTIK

STORETORV . 9500 HOBRO . TLF. 98 52 19 05

SPECIALFORRETNING I BRILLER OG KONTAKTLINSER

ALT I FRIMÆRKER:

NYHEDER:

postfrisk, FDC,
stemplet - også
i abonnement!

- midt i Østerbros hjerte!

DANFRIM

Tove & John Larsen

Ndr. Frihavnsgade 25
2100 KØBENHAVN Ø

KATALOGER

ALBUM m. fortryk:

Stender ★ Leuchtturm ★

Schaubek ★ m.m.

TILLÆGSBLADE

i abonnement

KLEMLOMMER:

Hawid ★ Safe ★ Schaufix

INDSTIKSBØGER

Blokalbum

KILOVARER

postforsegl. ¼ kg • 1 kg

LANDE- & MOTIV-

pakker, til forskellige priser.

TELEFON:

31 38 60 66

*Vi sender
over
hele landet*

Vandmærke II er benyttet på Danzig's egne udgaver fra 1921/22. Vandmærke III er benyttet under infla-perioden og enkelte senere emissioner (1924/37).

Vandmærke IV kommer sammen med møntreformen i november 1923.

Vandmærke V ses på enkelte udgaver fra 1938/39, igen et vandmærke, som kendes fra Tyskland.

Enkelte sæt af de store særfrimærker og en del semi-postale mærker er udgivet uden vandmærker.

Af de ca. 130 mærker, der blev udgivet i inflationsperioden, er mere end en fjerdedel overstemplede mærker, hvoraf den højeste værdi kom op på 500.000.000 (en halv milliard) Mark. Handelsværdien af dette mærke udgør næppe en krone af den gode devaluerede danske slags.

Selv om frimærketrykkeriet arbejdede på højtryk (med deraf følgende fejl - til glæde for filatelisterne), lykkedes det alligevel at fremstille nydelige frimærker. Her tænkes både på design og farver. Et af de mere iøjnefaldende mærker er sikkert serien fra februar 1923 med løverne og byvåbnet i rødt og sølv.

Selv om mange af inflamærkernes gyl-

dighedsperiode var kort - nogle kun få måneder - så er der dog masser af disse mærker, specielt i postfrisk/ubrugt tilstand. Det er straks sværere at finde disse mærker postalt brugt på et brev. De fleste inflamærker var gældende indtil 2. november 1923, men enkelte mærker blev kendt ugyldige allerede den 30. september 1923.

Den korteste periode er fra den 24. oktober til den 2. november 1923 for 3- og 500.000.000 Mark mærkernes vedkommende - altså kun en uges tid.

Ved overgang til Gulden-mærkerne var de gamle frimærker kun gyldige i 2 dage (1. og 2. november 1923). Mixfrankaturer var tilladt efter raten 5 Pfg. (ny) = 2 millioner Mark (gl.). Det siger sig selv, at mixfrankaturer - vel at bemærke, den ægte vare - er næsten umulig at finde - og hvis man er heldig, skal man have den store tegnebog frem for at kunne købe.

STATOIL Servicenter og Cafeteria

Anne & Karl Ejner Møller Pedersen
Randersvej 56-58
9500 Hobro
Tlf. 98 52 07 78

[illegible]

Danzig's posttariffer mellem 1. juli og 1. november 1923:

		1/7	1/8	10/8	15/8	20/8	24/8	1/9	10/9	16/9	23/9	8/10	15/10	22/10	25/10
Lokal															
Postkort		50	200	-	-	1.000	-	20.000	30.000	150.000	400.000	1,0 mill.	3 mill.	20 mill.	200 mill.
Breve	0 - 20	100	400	-	-	2.000	-	40.000	60.000	300.000	800.000	2,0 mill.	6 mill.	40 mill.	400 mill.
	20 - 100	150	600	-	-	3.000	-	60.000	90.000	450.000	1,2 mill.	3,0 mill.	9 mill.	60 mill.	600 mill.
	100 - 250	200	1.000	-	-	5.000	-	120.000	180.000	750.000	2,0 mill.	5,0 mill.	15 mill.	100 mill.	1.000 mill.
Indland															
Postkort		100	300	-	-	2.000	-	40.000	60.000	300.000	800.000	2,0 mill.	6 mill.	40 mill.	400 mill.
Breve	0 - 20	300	800	-	-	5.000	-	100.000	150.000	750.000	2,0 mill.	5,0 mill.	15 mill.	100 mill.	1.000 mill.
	20 - 100	350	1.000	-	-	7.000	-	140.000	210.000	1,0 mill.	2,8 mill.	7,0 mill.	21 mill.	140 mill.	1.400 mill.
	100 - 250	400	1.400	-	-	8.000	-	180.000	270.000	1,2 mill.	3,2 mill.	8,0 mill.	24 mill.	160 mill.	1.600 mill.
Tyskland															
Postkort		120	400	-	2.000	-	8.000	40.000	60.000	300.000	800.000	2,0 mill.	6 mill.	40 mill.	400 mill.
Breve	0 - 20	300	1.000	-	5.000	-	20.000	100.000	150.000	750.000	2,0 mill.	5,0 mill.	15 mill.	100 mill.	1.000 mill.
	2 - 100	360	1.200	-	7.000	-	25.000	140.000	210.000	1,0 mill.	2,8 mill.	7,0 mill.	21 mill.	140 mill.	1.400 mill.
	100 - 250	450	1.500	-	8.000	-	30.000	180.000	270.000	1,2 mill.	3,2 mill.	8,0 mill.	24 mill.	160 mill.	1.600 mill.
Rekommanderet (Danzig og Tyskland)		300	1.000	-	-	5.000	-	100.000	150.000	750.000	2,0 mill.	5,0 mill.	15 mill.	100 mill.	1.000 mill.
Polen															
Postkort		500	1.000	2.000	10.000	-	-	100.000	150.000	750.000	2,0 mill.				
Breve	0 - 20	500	1.000	2.000	10.000	-	-								
	20 - 100	750	1.200	3.000	15.000	-	-	140.000	210.000	1,0 mill.	2,8 mill.	7,0 mill.	21 mill.	140 mill.	1.400 mill.
	100 - 250	1.000	1.500	4.000	20.000	-	-	180.000	270.000		3,3 mill.	8,0 mill.	24 mill.	160 mill.	1.600 mill.
Rekommanderet		300	1.000	-	10.000	-	-	100.000	150.000	750.000	2,0 mill.	5,0 mill.	15 mill.	100 mill.	1.000 mill.
Udland															
Postkort		600	1.800	6.000	18.000	50.000	150.000	300.000	1,2 mill.	3,0 mill.	3,6 mill.	9,0 mill.	30 mill.	180 mill.	1.800 mill.
Breve	0 - 20	1.000	3.000	10.000	30.000	80.000	250.000	500.000	2,0 mill.	5,0 mill.	6,0 mill.	15 mill.	50 mill.	300 mill.	3.000 mill.
Tillæg pr. 20 g		500	1.500	5.000	15.000	40.000	125.000	250.000	1,0 mill.	2,5 mill.	3,0 mill.	7,5 mill.	25 mill.	150 mill.	1.500 mill.
Rekommanderet		500	1.500	5.000	30.000	80.000	250.000	500.000	2,0 mill.	5,0 mill.	6,0 mill.	15,0 mill.	50 mill.	300 mill.	3.000 mill.

Post-tariffen for MEMEL er den samme som for Tyskland indtil 30. juni 1923. Herefter benyttes alm. udlandstakst.

**NOGET PÆNT
NOGET INTERESSANT
NOGET POSTHISTORIE**

MED PÅ RÅD

A/S ROBERT **BECHSGAARD** FRIMÆRKER
JULIUS THOMSENSGADE 7 - DK-1974 FREDERIKSBURG C - 31 35 68 32

Postale forhold i Polen ca. 1850-1950

Af Anker Blaabjerg

Fig. 1: Brev sendt fra Wroclaw (tysk: Breslau) i det daværende kongerige Preussen til Schweiz. Brevet er sendt ufrankeret. Portoen er påskrevet med rødt, og afsendelsen fremgår af det rektangulære, preussiske poststempel, der var uden årstals-angivelse.

I udstillingskataloget for jubilæums- og klubudstillingen »Syd-Vest '88« bragte jeg en artikel, der hed: »Lidt om politisk Postal Dokumentation«. I artiklen pegede jeg på, at »det århundrede, som vi lever i, har været en urolig periode med krige, revolutioner og andre voldsomme begivenheder, - som tydelig afspejler sig gennem frimærker, breve og andre postale samleobjekter«.

Artiklen var illustreret med nogle forsendelser, der alle var afsendt indenfor Polens nuværende grænser, - og jeg pegede desuden på, at »ved århundredets begyndelse så Europakortets landegrænser helt anderledes ud, end de gør i dag«.

Artiklen var en introduktion til en samling, som jeg udstillede i »nåleklassen« under titlen »Postale forhold i Polen. Bidrag til en politisk postal dokumentation, ca. 1850-1950«, og hvor jeg ved hjælp af 80 forskellige forsendelser med tilhørende illustrative landkort forsøgte at vise lidt om, hvorledes Polens skiftende forhold og mange grænseændringer afspejler sig gennem de frimærker og poststempels, der har været anvendt i perioden.

Og, - samlingen vises på denne udstilling i udvidet omfang.

Hvordan skal en samling se ud

Når man - som jeg - næsten har samlet på frimærker i 50 år, så har man også oplevet den udvikling, der har fundet sted inden for filatelen, - og dermed bemærket den grøde, der finder sted netop i disse år.

For mange år tilbage manifesterede frimærkesamleriet sig næsten alene gennem traditionelle landesamlinger, der byggede på katalogernes oplysninger.

Senere har den trykke-tekniske udvikling skabt mulighed for billig fremstilling og udgivelse af en masse forskellig frimærkelitteratur, der har kunnet stimulere stadigt nye samlemåder, - lige fra stempelsamleriet og til motiv- og tema-

samlinger, hjemstavnsamlinger og meget andet, hvor det historiske perspektiv og er blevet mere og mere fremherskende.

Frimærkesamlerne studere nemlig ikke alene de forskellige frimærkeudgaver, som de enkelte lande har udgivet. De studerer også frimærkernes anvendelse og postforholdene under de forskellige givne historiske forhold.

Og, - her bryder man med den traditionelle filateli, og bestemmer selv - inden for visse æstetiske rammer - hvorledes samlingen skal se ud! Her er der masser af muligheder for form-mæssige eksperimenter!

**Provinsbanken
for Dem
der kræver lidt
ekstra af Deres
bankforbindelse!**

Provinsbanken

Kodalux - godt dansk arbejde

**Vi fremkalder dine
film i Danmark
- fra dag til dag**

**Kodalux
farvebilleder**

KODAK & H-COLOR
DE FØRSTE FOTOLABORATORIER I S

Du får 25% rabat - når vi
fremkalder og kopierer dine
film.

**- lige i centrum.
Adelgade 44 - 9500 Hobro
Tlf. 98 52 03 85**

Lidt om Polens ældre historie

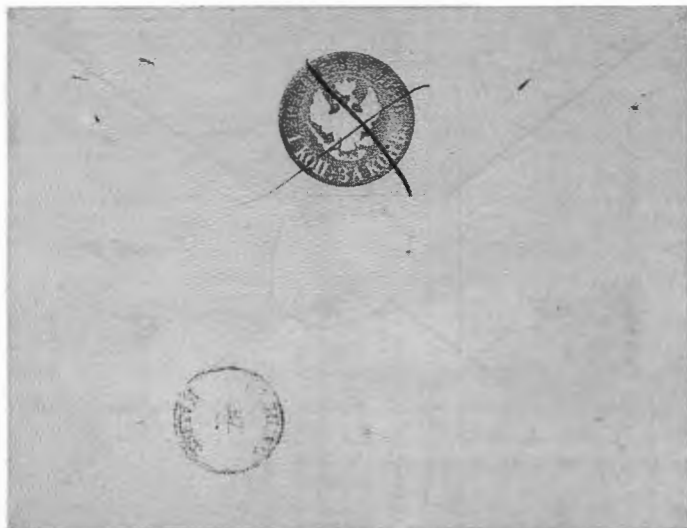

Fig. 2: Bagside af russisk helsagskuvert med frankoværdien trykt på kuvertens flap. Disse brevomslag begyndte at udkomme allerede inden Ruslands indførelse af frimærker. Franko-påtrykket er blækannulleret, og afsendelsesstedet fremgår af rødt stempel: Kalisz (dels skrevet med russiske og dels med polske bogstaver).

Polen er som statsdannelse mindst lige så gammel som Danmark. Allerede inden danerne indvandrede her til landet østfra, boede de polske (vestslaviske) folkegrupper langs Østersøens sydkyst.

For mere end 1.000 år siden boede disse folkegrupper så langt mod vest, at floden Elben dannede vestgrænsen, og mange af de byer her, hvis navne ender på »in« stammer tilbage fra deres befæstede bosættelser, - herunder også bynavnet Berlin!

For omkring 400 år siden - på Christian d. IV's tid - var Polen en af Europas mægtigste stater, - men i slutningen af

1700-tallet blev landet erobret og delt af nabolandene Tyskland (Preussen), Rusland og Østrig. Polen har næsten altid været i klemme imellem de store naboer i øst og vest.

Under Napoleons-krigene genopstod landet i begrænset omfang som hertugdømmet Warszawa, - men efter Napoleons nederlag deltes Polen på Wienerkongressen i 1815 påny imellem de samme stater.

Polen eksisterede således ikke som selvstændig stat, da man verden over i midten af forrige århundrede begyndte at anvende frimærker.

Frimærker i Polen

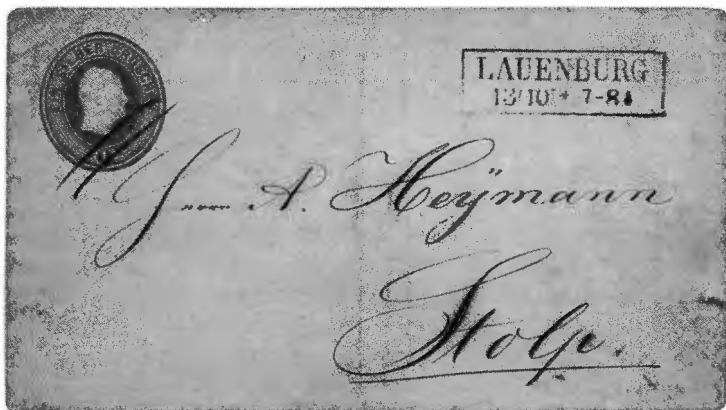

Fig. 3: Preussisk helsag sendt lokalt fra byen Leborg (tysk: Lauenburg). Kuverten er afstemplet, og værdipåtrykket er desuden annulleret med blæk.

De første frimærker, der kom i anvendelse indenfor Polens nuværende grænser, var derfor delingsmagternes frimærkeudgivelser.

De første områder, der tog frimærker i anvendelse, var de daværende tyske og østrigske områder. Her indførtes frimærkerne i 1850.

De tyske områder tilhørte kongeriget Preussen, - bortset fra et ganske lille område øst for floden Neisse ved den Østrigske-Bøhmiske grænse, der tilhørte kongeriget Sachsen, men i dette område fandtes der ikke, så vidt jeg ved, noget postkontor.

Kongeriget Preussen var allerede dengang langt den største af de tyske stater, og frimærker, der er anvendt indenfor det nuværende Polens grænser, kan kun adskilles fra de øvrige gennem analyse af poststemplerne. Fra Preussen kendes endvidere helsagskuverter.

Det østrigske område omfattede den vestlige del af det østrigske kronland, kongeriget, Galizien, Krakowområdet samt en del af det tidligere hertugdømme Teschen. Også her må der studeres stempler, for at finde dem, der er brugt i Polen.

Rusland begyndte først at anvende frimærker i 1857, men det havde allerede udgivet helsager med postalt værdipåtryk for indlandsforsendelse fra 1848.

Det tidligere russiske område i det nuværende Polen omfattede størstedelen af det såkaldte »Kongres-Polen«. der på Wienerkongressen i 1815 var blevet tildelt Rusland som et selvstændigt administrativt område under navnet »Kongeriget Polen«. En ganske lille del af dette kongerige-område nord for byen Suvalki tilhører i dag Litauen.

Men til det tidligere Rusland hører også Bialystokområdet, der dengang tilhørte

Fig. 4: Opfrankeret østrigsk helsags-postkort sendt fra Krakow (tysk-østrigsk: Krakau) til Danmark i 1914. Bemærk afsender-adressen: Krakau B.(ahn)hof, Austria-Galizia. Kejser Franz Josef var monark i kongeriget Galizien i Habsburger-riget.

Fig. 5: Russisk postkort sendt fra byen Bialystok, der lå øst for Russisk-Polens grænse, men området tilhører i dag Polen og indgår derfor i det nuværende Polens posthistorie.

de vest-russiske gouvernementer, så også her skal der meget spændende stempelanalyse til, for at adskille de mærker, der er anvendt i det nuværende Polen.

Et spændende stykke posthistorie udgør også det frimærke, som i AFA-kataloget er opført som Polen nr. 1. Dette frimærke er i grunden »kun« et lokal-

mærke, der var gældende til forsendelser indenfor kongerigets grænser, og til forsendelser fra kongeriget og til det egentlige Rusland. Dette mærke, der hører til blandt Europas sjældne, klassiske mærker, kurerede fra 1860 og indtil begyndelsen af 1865, hvor det blev inddraget som følge af de store polske opstande i 1863 og den efterfølgende udvikling.

Tysk-polsk posthistorie

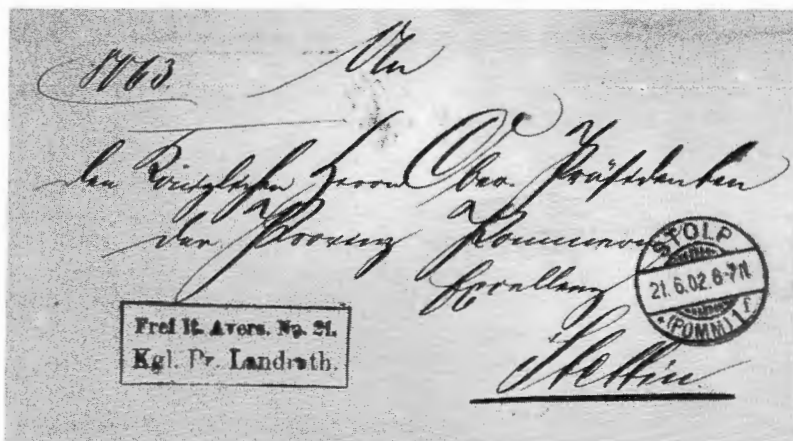

Fig. 6: Tjenestebrev fra det preussiske »Königlicher Landrath des Stolper Landkreises« i provinsen Pommeren. Bemærk provins-angivelsen: (POMM.) nederst i poststemplet.

De historiske forhold i slutningen af 1860-erne omkring Tysklands samling afspejles også i Polens posthistorie, - idet frimærkerne fra »Norddeutscher Postbezirk« fra 1868 til 1872 kom til anvendelse i hele den tyske del af det nuværende Polen.

Og, - med Tysklands samling i 1871-72 kom kejserrigetets frimærker selvfølgelig også i anvendelse i det tyske Polen.

Det tyske kejserriges statsopbygning, hvor fyrstedømmerne fortsat eksisterede, giver sig posthistoriske udtryk i poststemplerne, dels gennem stempelombygninger, og dels gennem, at poststemplerne - ofte i parantes - indeholder »landes« eller »Bezirk-angivelser« dels af hensyn til områdernes delvise fyrstelige lokalstyre og dels af hensyn, at der

på grund af landets omfang var mange byer, der havde samme navn, - et forhold som vi også kender i Danmark omkring f.eks. bynavnet Nykøbing.

Der er således masser af posthistoriske og stempelmæssige emner at studere, hvis man vil beskæftige sig med Polens forhistorie frem til 1. verdenskrigs begyndelse.

Polen under 1. Verdenskrig

Det var kejserrigerne Tyskland og Østrig-Ungarn, der startede den 1. verdenskrig.

Tyskland var forberedt på krigsdførelsen gennem en række militære planer om krig både på vest- og på østfronten, - den såkaldte 2-frontskrig. Tysklands planer gik ud på et stortilet overraskelsesangreb på vestfronten, der kunne føre til sejr her, inden den russiske mobilisering nåede at blive effektiv. Desuden regnede Tyskland med en stortilet Østrig-Ungarsk indsats på østfronten, - men på begge områder havde generalerne forregnet sig.

På østfronten erobrede Rusland både dele af den tyske provins Østpreussen og størstedelen af det østrigske kronland Galizien. De russiske sejre blev dog af meget kort varighed, - og nåede ikke at

sætte sig væsentlige posthistoriske spor. I foråret 1915 gennemførte Tyskland og Østrig-Ungarn en modoffensiv på østfronten, hvor det viste sig, at de russiske armeer ikke kunne samarbejde på grund af de fyrstlige generalers selvrådighed, korruption og mangelfuld udrustning.

Inden efteråret satte ind i 1915, havde Tyskland og Østrig-Ungarn erobret hele den russiske del af det nuværende Polen og dele af det vestlige Rusland.

Tyskland og Østrig-Ungarn delte det tidligere russiske område imellem sig, hvor de hver især oprettede militærgouvernementer i deres besættelsesområder. Det tyske besættelsesområde fik betegnelsen »Generalgouvernement Warschau«, hvor der blev udgivet specielle besættelsesudgaver af frimærker, -

Fig. 7: Tryksagskuvert sendt lokalt i Warszawa i januar 1916, frankeret dels med frimærke af den tyske besættelsesudgave med påtrykket »Russisch-Polen« og dels et lokalmærke fra Warszawa bypostvæsen. Det store kassestempel har teksten »Wreczenie oplacone« betyder: »Udbringningen betalt«, og fortæller, at det var bypostvæsenet, der foretog udbringningen af post.

Fig. 8: Brev sendt i det østrigske besættelsesområde »Generalgouvernement Lublin«. Portoen er frigjort dels ved almindeligt frimærke, der har områdeangivelsen »K. u. K. Feldpost«, og dels ved et bypostmærke fra det lokale ankomst-postkontor.

først med overtryk »Russisch-Polen« og i 1916 med overtrykket »Gen.-Gouv. Warschau«, der anvendtes til frankering af civilpost. Postvæsenet bragte imidlertid kun posten fra postkontor til postkontor, - modtagerne måtte så selv følge med i, om der var post, og i en række storbyer måtte derfor oprettes lokale postvæsen, der periodevis udgav egne frimærker.

I det Østrig-Ungarnske besættelsesområde, der fik betegnelsen »Generalgouvernement Lublin«, blev der til civilpost anvendt de specielle frimærker, der bærer betegnelsen »K. u. K. Feldpost«. Disse civilpostmærker var gældende i flere forskellige Østrig-Ungarske besæt-

telsesområder, - så også her må stempellerne studeres, for at finde ud af, om mærkerne er anvendt indenfor Polens nuværende grænser.

Og, - også i »Generalgouvernement Lublin« blev der oprettet lokale postvæsen, der har udgivet bypostmærker, frankostempler m.v., så også her er der specielle posthistoriske forhold at samle.

Kongeriget »Krolestwo Polskie«

De tyske generaler, der var Centralmagternes strateger, havde regnet med, at krigen ville være overstået i løbet af få måneder, - i stedet kom den til at vare mere end 4 år!

Generalerne fik dermed et meget stærkt forøget behov for soldater til »kanonføde«, til besættelsesopgaver, til stærkt forøgede forsyningsopgaver og menneske-materiale til produktion af levnedsmidler og industriprodukter, - både til militæret og til civilbefolkningen.

I Polen førte dette til, at besættelsesmagterne tilstræbte at oprette en »samarbejds-regering« af den del af de polske godsejere og politikere, som sympatiserede med besættelsesmagterne.

I november 1916 kom dette til udtryk i, at Tyskland og Østrig-Ungarn proklamerede oprettelsen af et »Kongeriget Polen« under Centralmagternes herredømme, - og i »Personal-union« med en af statsdannelserne. Denne delvis lokal-administration måtte rekonstrueres flere gange og blev aldrig den store succes, - slet ikke militært. Modsætningerne førte til, at Pilsudski, generalen for den Østrig-Ungarnske »Polske Armé« fængsledes, og store dele af de polske soldater interneredes i fangelejre. Posthistorisk førte det dog til, at der var blevet forberedt særlige frimærker med landenavne »Krolestwo Polskie« (Kongeriget Polen), og at prøvetryk af disse frimærker var blevet rundsendt til orientering for regeringerne og postvæeserne i de lande og områder, der var allierede med eller besatte af Centralmagterne.

Men heller ikke her stod planerne mål med virkeligheden, - og frimærkerne nåede ikke at udkomme.

I løbet af sommeren tabte Centralmagterne krigen på næsten alle fronter, - og kejserrigerne brød sammen indefra gennem nationale og sociale oprør og revolutioner.

Men de planlagte frimærkers motiver kom til ære og værdighed, - som motiver på det genopsåede polens første definitive frimærkeudgaver.

Fig. 9: Prøvetryk af frimærke, der var planlagt udgivet i det tysk-østrigske »Kongerige Polen«, men som ikke nåede at komme i brug.

Polens genopståelse

Forholdene i Europa var i 1917-18 overalt præget af den sociale nød, som verdenskrigen havde ført til, - og i Rusland førte udviklingen til revolutioner.

De 3 kejserriger Rusland, Tyskland - og især Østrig-Ungarn var multi-nationale statsdannelse, der gennem monarkiske aftaler, arveregler og krige havde skaffet sig landområder, der var beboet af fremmede nationale folkegrupper, - og imperierne holdtes kun samlede på grund af staternes magtapparat og militære undertrykkelse.

Efterhånden som magtapparaterne gik i opløsning, brød folkeviljerne igennem. Revolutionerne i Rusland førte til, at man her støttede oprettelsen af en selvstændig polsk statsdannelse, - og for Vestmagterne var det blevet et krigsmål, at sejren skulle føre til opsplitning af Tyskland og Østrig-Ungarn på grundlag af hensyntagen til de nationale folkegruppers egne ønsker.

Østrig var den svageste del af de 2 Centralmagter, og den østrigske kejser tilbød allerede i september-oktober gennemførelse af forfatningsreformer, der byggede på administrativt selvstyre, -

men kejserens reformforslag, der forsøgte at bevare så meget af den gamle magtstruktur som muligt, led nederlag på nederlag, idet udviklingen nu fulgte folkeviljens ønsker.

Allerede i begyndelsen af oktober 1918 begyndte østrigske parlamentariske forsamlinger, der repræsenterede de polske folkegrupper, at erklære sig mere og mere løsrevet fra den tidligere statsdannelse, - og da Østrig-Ungarn i slutningen af oktober brød militært sammen, så overtog polske politikere og militærenheder magten i område efter område. Og, - da den tyske revolution brød ud i begyndelsen af november blev magten i de polske områder overtaget af de lokale arbejder- og soldaterråd, og overgivet til polske myndigheder.

Da tyskerne løslod Pilsudski fra fængslet, og han ankom til Warszawa, var Polen allerede genopstået, - og magten kunne formelt overgives til Pilsudski som statsleder.

METAX BENZIN

LEIF HANSEN - TLF. 98 52 25 66

JYLLANDSVEJ 11 - 9500 HOBRO

Genopståelsens posthistorie

Fig. 10: Feldpostkort anvendt som civilt postkort og sendt fra byen Lublin den 25. november 1918. Frimærket udgjorde ikke tilstrækkelig porto - og blev måske slet ikke accepteret, - og blev i hvert fald ikke stemplet af det nye lokale postvæsen. Forsendelsen blev derfor sat i strafporto på modtager-postkontoret i Zürich, der har annulleret begge (!) mærkerne.

Det nye Polen, der hermed genopstod, genskabtes på tværs af tidligere politiske administrative grænser, - og den posthistoriske udvikling måtte derfor blive forskellig fra område til område.

De tidligste, synlige postale ændringer, som jeg kender, er ændringerne i de østrigske poststempler for det tidligere besættelsesområde »Generalgouvernement Lublin«. Postkontorerne her havde stempler, hvor der i stemplets øverste bue-halvdel stod »K.u.K. Etappenpostamt« og i den nederste del postkontorets bynavn, - og i og med Polens genopståen, blev teksten i den øverste stempel-bue fjernet. Jeg kender sådanne »nationaliserede« stempler anvendt i Lublin allerede den 13. november 1918! - til annullering af besættelsestidens frimærker uden overtryk.

Polens første frimærker blev provisoriske frimærker, fremstillet med overtryk på ikke-udgivne bypostmærker fra Warszawa. De udkom den 17. november og efterfulgtes af nye provisoriske overtryksudgaver på de tidligere besættelsesmærker. De sidstnævnte begyndte at udkomme i december og kendes i 2 oplag, der kan adskilles på grund af overtrykkets form.

I december udkom også de Østrig-Ungarnske besættelsesudgaver med overtryk, og i januar 1919 begyndte overtryksudgaven på de Østrigske frimærker at udkomme i Krakow-området, den vestlige del af Galizien og i en del af det Teschen-området.

Byen Teschen, der ligger på begge sider af en flod, blev delt med floden som grænselinje således, at den østlige halv-

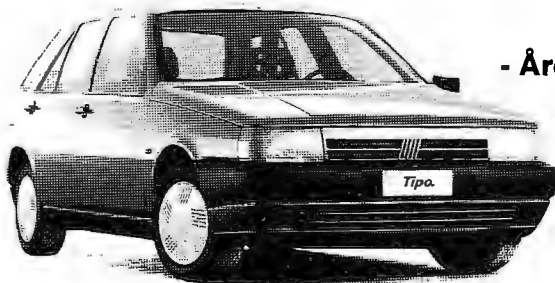
del belv polsk (med det polske bynavn Cieszyn) og den vestlige del tjekkisk (med det tjekkiske bynavn Tessin).

Den tjekkisk-polske uenighed om netop dette område førte i januar-februar 1919 til krig imellem disse lande, - og provisoriske mærker med overtrykket »Poczta Polska« på østrigske frimærker kendes derfor også brugt i det senere tjekkiske område.

Desværre foreligger der meget lidt historisk litteratur om begivenhederne i Polen fra oktober 1918 og det meste af 1919, - i hvert fald på skandinaviske sprog, samt tysk og engelsk, og endvidere har historieforskningen ikke fået lov til at fungere frit, hverken i perioden

1919-39 eller i perioden efter 1945. Det hører til nogle af de såkaldte »hvide pletter« i århundredets historieskrivning, - men måske lysner det også her under den nyeste udvikling i Polen.

Endvidere skal det oplyses, at der foreligger en mængde lokale overtryksudgaver, som ikke er omtalt i AFA-katalogerne, - og at disse både kan være fremstillet af postale grunde og som et resultat af den øjeblikkelige nationale begejstring, - men på dette felt må der henvises til speciallitteraturen.

Fiat Tipo
- Årets bil i Europa 1989.
Fra 129.901 (excl. lev.)

Aut. forhandler
FIAT HOBRO FIAT
auto-service
 Jyllandsvej 6, tlf. 98 52 27 63

HOLGER LUND FRIMÆRKER

KØB - SALG - KOMMISSION - EKSPERTISE

Lindevangsvej 5 - 8240 Risskov
 Tlf. 86 17 89 97

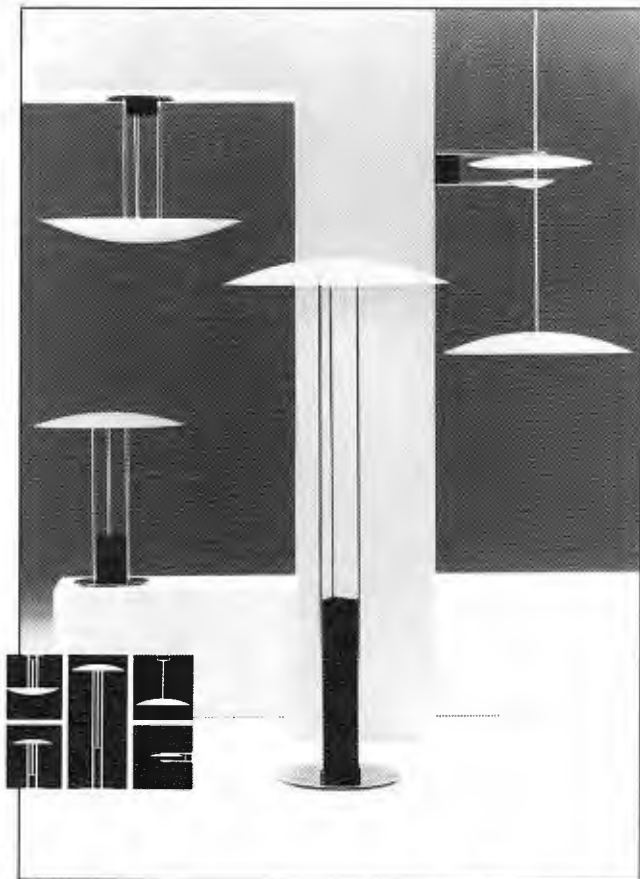
Fig. 11: Brev sendt i det genopståede Polen og frankeret med blandingsfrankatur af mærker fra de to første provisoriske udgaver, der udkom i det tidligere tyske besættelsesområde.

Fig. 12: Brev sendt under den polske besættelse af nogle mindre, senere tjekkiske områder under den kortvarige krig imellem de nye, genopståede stater Polen og Tjekkoslaviet. Brevet er frankeret med polske provisoriske frimærker, fremstillet ved overtryk på beslaglagte østrigske frimærker.

GINO

Design: Bjarne Frost og Ole Jespersen, arkitekter M.A.A.

Gino. En ny elegant belysningsserie, der omfatter pendel samt bord-, loft-, gulv- og vægmodeller.

Gino tæller til belysningens avantgarde. Og er samtidig den fødte klassiker. Design og avanceret halogentechnik af afstemt harmonisk efter hinanden. Halogenlyskilden er skjult og giver et blødt og blændfrit lys.

EL **ROSTRUP**
FORRETNING ApS
Lundgaardsvej 6 · Rostrup
9510 Arden · Tlf. 98 56 60 73

Polens definitive frimærkeudgaver

Fig. 13: Brev sendt i det sydlige Polen og frankeret dels med en af værdierne fra Polens første definitive frimærkeudgave og dels et stempelmærke, der er omdannet til provisorisk frimærke ved håndstempel med teksten »Franco«. Et billede af portoforholdene i den første halvdel af 1919.

Den første af disse udgaver (AFA nr. 61-71) udkom den 15. februar 1919 og er udgivet af »Den Polske Likvideringskommission« i Krakow. Udgaven er fremstillet i stentryk, - de lave værdier på groft, gråbrunligt og dårligt papir, de højere værdier på langt bedre, hvidt papir. De er udgivet utakkede og uden gummi på bagsiden, men kendes dog alligevel med forskellige gummieringer, - ligesom de kan forekomme takkede. Også denne udgave kom til anvendelse i de tidligere østrigske områder, - og i en del af det nuværende Ukraine.

I den østlige del af Galizien søgte den ukrainske befolkning at oprette deres egen republik, oftest kaldet »Den Vest-

ukrainske Nationale Republik«. Men denne statsdannelse gik under under borgerkrigen i 1918-20, - og da disse områder ikke er en del af det nuværende Polen, skal de heller ikke omtales her.

De næste definitive udgaver, vi støder på er, AFA numrene 72-96 og 97-108, der forekommer i 2 forskellige valutaer, dels i Halerzy og Korona for de tidlige østrigske og østrigsbesatte områder, og som også udkom i februar 1919, - og dels i Fenigy og Marka for de tidlige tyske og tyskbesatte områder, der udkom få dage efter de andre.

Altså i omvendt orden i forhold til kataloget nummer-rækkefølge.

Årsagen til, at der udkom 2 udgaver

Fig. 14: Opfrankeret provisorisk helsags-postkort, fremstillet ved overtryk af ny værdi og landenavn på en tidligere tysk besættelses-helsag, sendt anbefalet til Danmark i sommeren 1919. Opfrankerin-gen er sket med Polens definitive frimærker, der på grund af valuta-forholdene blev udgivet i 2 forskellige valutaer.

med de samme motiver, men i forskellige valutaer, skyldes de valutamæssige forskelle, der havde været imellem den tyske og den østrigske valuta, - og hvor den tyske porto for f.eks. breve til udlandet havde udgjort 20 Pfennig, mens den tilsvarende østrigske porto havde udgjort 25 Heller. Dette forhold kommer også til udtryk i de 2 forskellige udgaver,

Fig. 15: AFA-nr. 76, 20 F. og nr. 102, 25 H. begge trykt i blå farve for at dække portoen for breve til udlandet.

hvor de blå frimærker i den ene udgave er på 20 Fenig, men den anden er på 25 Halerzy.

Begge disse serier er i sig selv et filatelistisk studie værd, idet de er udgivet i flere oplag, der kan adskilles fra hinanden, dels på grund af de papirkvaliteter, der er anvendt, og dels på grund af takningerne, hvor man ved noget om, hvornår de enkelte takningsapparater er blevet anskaffet og anvendt.

Til slut skal det desuden oplyses, at de frimærker, der har AFA-numrene 121-137 er udgivet for det tysk-polske valutaområde.

Noget om »den polske korridor«

Det havde været et løfte fra Vestmagtens side, at det genopståede Polen skulle have havneadgang ved Østersøen.

Det havde endvidere fremgået af den amerikanske præsident Wilsons 14-punkts program, at Polen skulle omfatte alle de områder, hvor befolkningen var polsk.

Polens grænser kunne dermed ikke fastlægges uden nærmere undersøgelser og forhandlinger, - og i visse områder forudsatte grænsedragningen endog folkeafstemning, - ligesom dem, der blev holdt i Sønderjylland.

Men blandt Polens nationale ledere, var der - ligesom for Danmarks vedkommende - politikere, der ønskede opret-

telse af de »historiske grænser«. Og Polen søgte derfor at fastlægge en del af sine grænseegne gennem militære erobringer på nabolandenes bekostning, både i nord, syd, øst og vest.

I de tidligere preussiske provinser Vestpreussen og Posen (polsk: Poznan) havde polske arbejder- og soldaterråd overgivet magten til polske politikere, - og der var efterhånden enighed om, at områderne i det væsentlige skulle overdrages til Polen, - men grænselinjerne var ikke endeligt fastlagte.

Polen havde den reelle magt i området og indførte brugen af polske frimærker, - men formelt tilhørte områderne stadig Tyskland, og derfor var brugen af tyske

Fig. 16: Filatelistisk frankeret, anbefalet brev, der skildrer frankeringsforholdene i »Det polske korridor-område« i efteråret 1919, hvor der kunne anvendes kurserende tyske frimærker, provisoriske polske frimærker med overtryk af nye værdier samt teksten »Poczta Polska« og kurserende polske frimærker.

frimærker heller ikke blevet afskaffet. Her var det i hele 1919 muligt at frankere med begge landes frimærker, - specielt i de perioder, hvor der ikke var polske frimærker nok.

I juli-august var der speciel mangel på polske frimærker, og derfor udsendtes der et oplag af tyske frimærker med overtryk »Poczta Polska« og ny værdi-angivelse (AFA-nr. 54-58), og i oktober 1919 måtte postvæsenet fremstille yderligere lave værdier ved nye overtryk på tyske frimærker (AFA-nr. 59-60). De sidstnævnte endda uden landenavn!

Det har ofte været omstridt, i hvilket omfang der postalt var behov for disse udgaver, idet de kun yderst sjældent forekommer på almindelig brugspost, - men derimod i 99% af tilfældene på filatelistisk frankerede forsendelser. Men

sagen er sikkert den, at de kun blev solgt fra et begrænset antal postkontorer, at de fleste almindelige mennesker af flere grunde havde modvilje imod at bruge dem, - og at frimærkesamlerne meget gerne brugte dem, da de var sjældne på grund af de meget små oplagstal.

Til slut skal det iøvrigt oplyses, at der er fremstillet forfalskninger af *alle* de polske overtryksudgaver, - og at ægte mærker er langt sjældnere end forfalskningerne!

Sådan er verden desværre - også!

FRA IDÉ TIL VIRKELIGHED

TØMMERFIRMA OVE VINTHER ApS

Randersvej 111, Handest . Tlf. 86 45 23 45 . Biltlf. 30 25 28 45

Alt indenfor tømrer-, snedker-, glas-, gulvbelægnings-arbejder udføres. Nyt som gammelt, stort og småt.
Tegningsarbejder udføres.

Mere om de polske grænseområder

Fig. 17: Brev sendt fra det polske postkontor i Gdansk (Fristaten Danzig), der anvendte polske frimærker med overtryk af teksten »Port Gdansk«. Brevet er sendt til den helt nye polske havneby Gdynia, få kilometer nord for Gdansk. I dag er byerne vokset sammen.

Det var et led i fredsaftalerne, at byen Gdansk (tysk: Danzig) med nærmeste omegn blev gjort til en fristat, - og i toldunion med Polen og med både egne og polske postkontorer, og det skal tilføjes, at det tilfredsstillede hverken Polen eller Tyskland.

Ordningen blev derimod en af årsagerne til den 2. verdenskrig.

Grænsedragningen imellem Tyskland i dele af Vest- og Østpreussen blev fastlagt ved folkeafstemning, og de fleste steder var der flertal for tilknytningen til Tyskland, - men det skyldtes bl.a. at den sociale revolution i Tyskland var læn-

gere fremme på det tidspunkt, at Polen på afstemningstidspunktet var i krig med både Litauen og Sovjet, manglende tiltro til de polske landbrugsreformer og meget andet.

Som samlere kender vi disse områder under deres tyske betegnelse: Allenstein og Marienwerder. I dag tilhører områderne Polen.

Også de sydlige grænseområder i Øvre-Schlesien blev fastlagt ved folkeafstemning, - og førte til varige modsætninger imellem Polen og Tyskland, - men området blev dengang delt. I dag tilhører også disse områder Polen.

Alle de 4 omtalte områder kan hver især samles selvstændigt, - men jeg synes dog, at de skulle nævnes i denne oversigts-artikel.

Langt mere kompliceret blev Polens grænsedragning mod øst, hvor grænselinjerne fastlagdes gennem langvarig krig, - og også medvirkede i forholdet omkring udbruddet af 2. verdenskrig.

Men da disse områder ligger øst for Polens nuværende grænser, skal det også kun kort nævnes her.

Posthistorisk satte krigen dog det spor, at Polen - efter at have gennemført en valutareform i foråret 1920, hvor mær-

kerne i den østriskprægede valuta blev afskaffet, allerede få måneder efter måtte genudsende de inddragne frimærker, - og lade dem bruge for deres pålydende (ikke i Halerzy og Korina), men i Fenigy og Marka.

Disse frimærker, brugt efter 1. april 1920 er provisorisk udgaver *uden* overtryk!

Det siger sig selv, at det er interessant at finde forsendelser med en sådan blanding franktur. Og de kendes helt frem til efter fredsslutningen med Sovjet i maj 1921.

Fig. 18: Opfrankeret helsag sendt fra folkeafstemningsområdet i Øvre-Schlesien, hvor frimærkerne blev udgivet af »Den internationale Kontrolkommission« ligesom vi kender det fra folkeafstemningerne i Sønderjylland.

Fig. 19: Anbefalet brev sendt fra det tidligere »Generalgouvernement Lublin«-området inden fredsslutningen i 1921 imellem Polen og Sovjet. Området var i sommeren 1920 besat af »Den røde Armé«. Brevet er frankeret med blandingsfrankatur af kurserende polske frimærker i valutaen Marka og genudsendte mærker i valutaen Korona, der uden overtryk solgtes til den angivne talværdi, - men i Marka!

Afslutning

Da krigsforholdene efterhånden ebbede ud, - eller overgik fra »varm« til det vi kender som »kold krig«, væltede inflationen ind over det forarmede Polen.

Inflationen blev ikke helt så vildt galoperende, som f.eks. i Tyskland, - men alligevel kraftig nok, til at postvæsenet måtte udgive frimærker i værdier på 1 og 2 millioner Mark, og den standsede først i løbet af foråret 1924.

Det varede derfor helt frem til 1924-25, inden Polen kom frem til en bare nogen-

lunde normal udgivelse af frimærker, - og da havde Pilsudski taget magten ved et militærkup, der satte den demokratiske udvikling ud af kraft.

Som enhver kan se, er der masser at studere, hvis man får lyst til at studere de postale forhold i Polen alene op til midten af 1920-erne, - og endnu mere omfattende og kompliceret - men også spændende - er det at samle det frem til omkring 1950, hvor de moderne motivmærker virkelig slår igennem.

Polen er således et meget spændende samleområde, - og da det samtidig heller ikke er særligt dyrt, er det et samlerområde, som jeg kan anbefale på det varmeste.

Og, - at det så samtidig giver én et bedre grundlag for at forstå noget af det, der foregår i Polen netop nu, gør vel heller ikke noget?

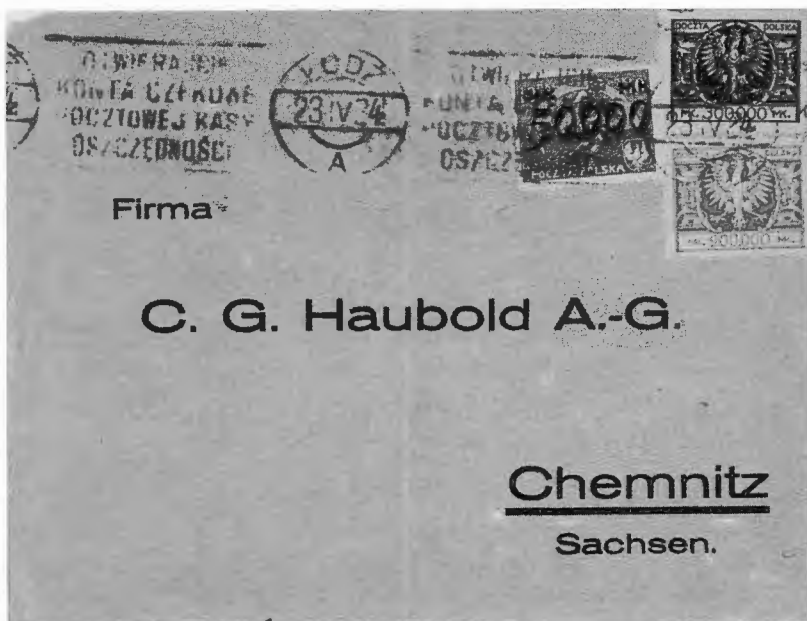

Fig. 20: Brev sendt fra Polen til Tyskland i foråret 1924, hvor portoen på grund af inflationen var nået på 550.000 Marka. Portoen var dermed nået op på 11 millioner procent (11.000.000%) af niveauet på genopståelsestidspunktet, - men var dog alligevel ikke helt så hypervanvittigt, som det niveau Tyskland nåede op på.

Alt til filateli formidles

Bl.a. vil der på stand nr. 6 være medtaget ca. 500 udvalgshæfter

Bent Thomsen

Frimærkebørsen

Kjellerupvej 50 - 8840 Rødkjærbro

Tlf. 86 65 90 99

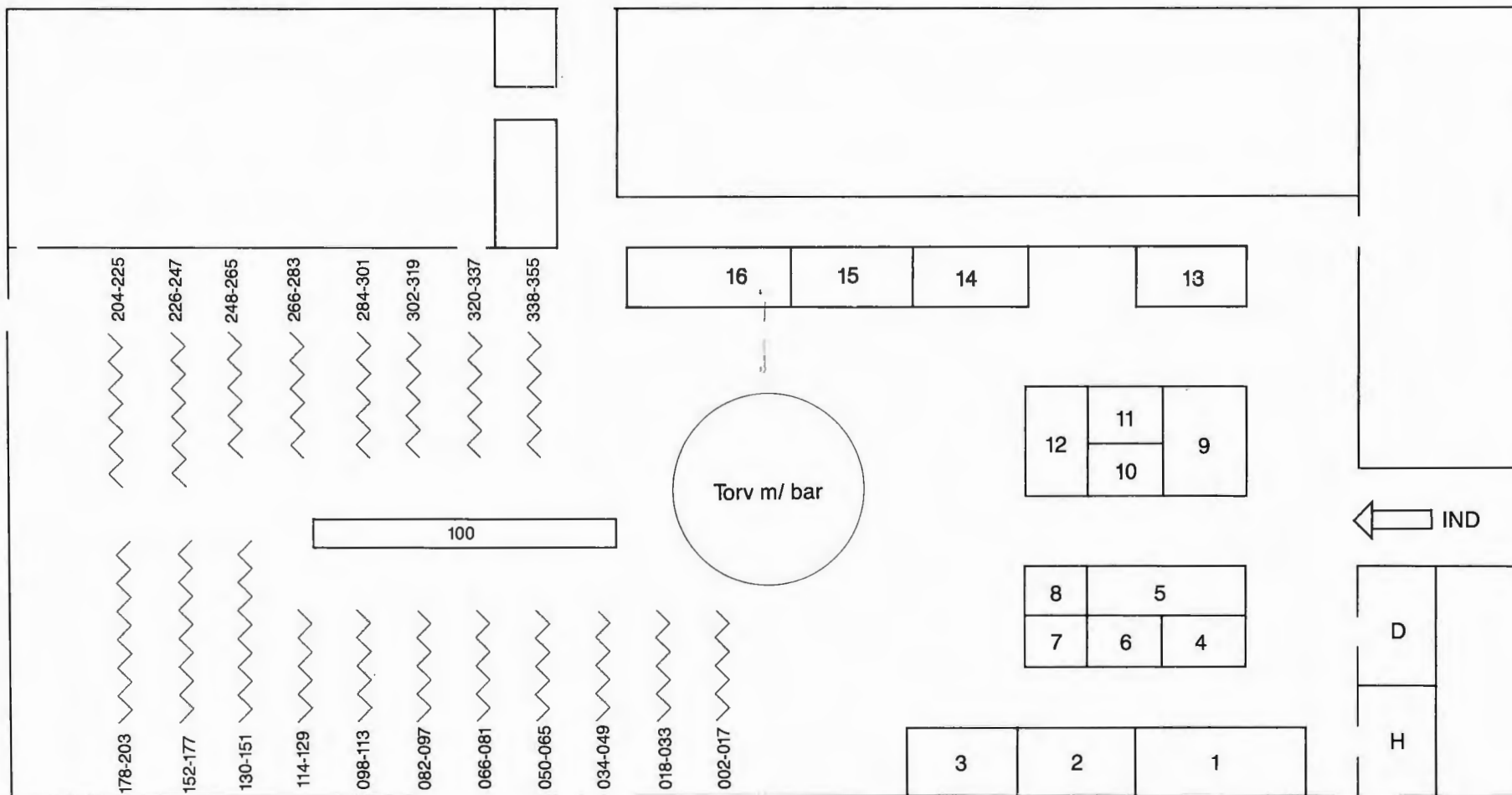
Fig. 21: Brev sendt fra Warszawa den 22. august 1939 med luftpost til København. Det store frimærke i værdien 25 Grozy var det sidste Polen nåede at udgive, inden landet den 1. september blev overfaldet af Nazi-Tyskland.

Fig. 22: Jule- eller nytårshilsen sendt 29. december 1950 og frankeret med blandingsfrankatur af Grozyprovisorierne fra november/december 1950, der er fremstillet ved håndstempel-overtryk på de forskellige postkontorer, og mærker fra den første frimærkeudgave i den nye valuta. Det nye mærke findes i 2 typer, og de viste mærker er begge type 2.

Indholdsfortegnelse

Velkommen til Hobro	
v/ borgmester Erlann Christiansen, Hobro.....	3
Atter en »mærkedag« i Hobro	
v/ postmester J. K. B. Johansen, Hobro.....	5
Hobro Filatelistklubber	
v/ Finn Kristensen, Udstillingsudvalget.....	7
Fyrkatborgen - et nationalt monument	
Af H. Morell Jørgensen.....	9
Om at finde materiale til temasamlingen	
Af Frode Vesterby Knudsen.....	13
Ballonpost	
Af Karl Ove Kristensen.....	19
Om at samle Aden	
Af Sv. Bek-Pedersen.....	25
Særlige maskinstempler	
Af Peter Engelbrecht.....	31
Frimærkerne fra Danzig fortæller verdenshistorie (1. del)	
Af Curt Hosny.....	39
Postale forhold i Polen ca. 1850-1950	
Af Anker Blaabjerg.....	57

Lørdag den 25. november:

Kl. 10,00 FYRKAT '89 åbner
 Kl. 10,30 Officiel åbning
 Kl. 11,00 Reception
 Kl. 17,00 FYRKAT '89 lukker
 Kl. 19,30 Festbanket

Søndag den 26. november:

Kl. 10,00 FYRKAT '89 åbner
 Kl. 14,45 Uddeling af Æresbevisninger
 Kl. 15,00 Præmieoverrækkelse
 Kl. 17,00 FYRKAT '89 lukker

**FYR
KAT
89**

**FILATELISTKLUBBEN
40 ÅR
JUNIORKLUBBEN
10 ÅR**

**25-26
NOVEMBER**

HOBRO

FYRKAT '89

Handlerstande

1.

Globalia

v/ Kaj Hansen
Munkehatten 34
5220 Odense SØ.
Tlf. 65 93 19 33

2.

Leni Frimærker

N. M. Nielsen
Bjerrevænget 31
Brejning
7080 Børkop
Tlf. 75 86 81 71 - 75 83 22 30

3.

Vestjysk Frimærkehandel

Lyngkrogen 24
7500 Holstebro
Tlf. 97 42 74 70

4.

Dansk SAFE

Leragervej 41
4174 Jystrup
Tlf. 03 62 83 14

5.

Hobro Filatelistklubber Tombola

6.

Frimærkebørsen

v/ Bent V. Thomsen
Kjellerupvej 50
Elsborg
8840 Rødkjærsgade
Tlf. 86 65 90 99

7.

Trekantens Frimærkehandel

Overgaden 3
Postboks 27
7080 Børkop
Tlf. 75 86 65 55

8.

Mariannes Frimærker

v/ Marianne Andersen
Blegårdsgade 38
7100 Vejle
Tlf. 75 82 40 02

9.

Hobro Filatelistklubber Information

10.

Erfo Frimærkehandel

v/ Erling Foslund
Almind Kirkesti 3
6051 Alminde
Tlf. 75 56 14 69

**11.
Ritter's Filateli**

Tøtmosen 39
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 20 19

**12.
Skala Frimærker**

Viborgvej 241
Skave
Tlf. 97 46 82 35

**13.
Postens Frimærkecenter**

v/ Hobro Postkontor
9500 Hobro

**14.
Dansk Filatelist Forbund**

Vester Voldgade 123
1552 København V.

**15.
Postverk Føroya**

Frimerkjadeilin
FR - 159 Torshavn
v/ Knud Pedersen

**16.
Ege Bjerregaard**

Gl. Køgevej 31
1610 København V.
Tlf. 01 22 63 82

På udstillingen vises der moderne kunst
af følgende kunstnere:

Berit Jensen
Sven Dalsgård
David Hosie
Michel Bercclo
Rolf Hanson
Bjørn Wesmann
Jette L. Ränning

Yderligere oplysninger kan fås i informationen!

FYRKAT '89

Udstillingsfortegnelse:

RAMME NR. NAVN/EKSPONANT:

001- **Jørn Rübner-Petersen, Hornslet Frimærkeklub:**
El mensajero - budbringeren

JUNIOR

002-004 **Gunnar Lykke Winther Lützen, Føroya Filatelistfelag:**
Poststempler udgivet af postværk Føroya om Thorshavn

005-007 **Gunnar Lykke Winther Lützen, Føroya Filatelistfelag:**
Færøerne fra 1975 med forhistorie, varianter og fejlmærker, stemplet og ustemplet

008-009 **Anders Musiat Ottesen, AFK-OF. Odense:**
Danmark fra 1977 - 1983 med forsendelser

010-013 **Michael Harritsø Frederiksen, Aalborg:**
Danmark fra 1912 - 1934

014-017 **Steen Stadsvold Olesen, Hornslet Frimærkeklub:**
Thailand 1883 - 1952

018-021 **Claus Nielsen, Aalborg:**
Nyere Danmark med breve

022-025 **Morten Høyrup, Herning Filatelistklub:**
New Zealand 1937 - 67

026-027 **Lars Frederik Hansen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Portugal 1856 - eksempler på dagligserier

028-029 **Sune Clausen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Cuba

030-031 **Sidse Asmussen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Katalogsamling (uddrag) Australien

032-033 **Iben Asmussen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Katalogsamling (uddrag) Canada

034-036 **Jeanette Helmer Madsen, AFK-OF. Odense:**
Danmark fra 1975 med forsendelser

037-038 **Tanja Clausen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Hunde. Racerne og deres brug

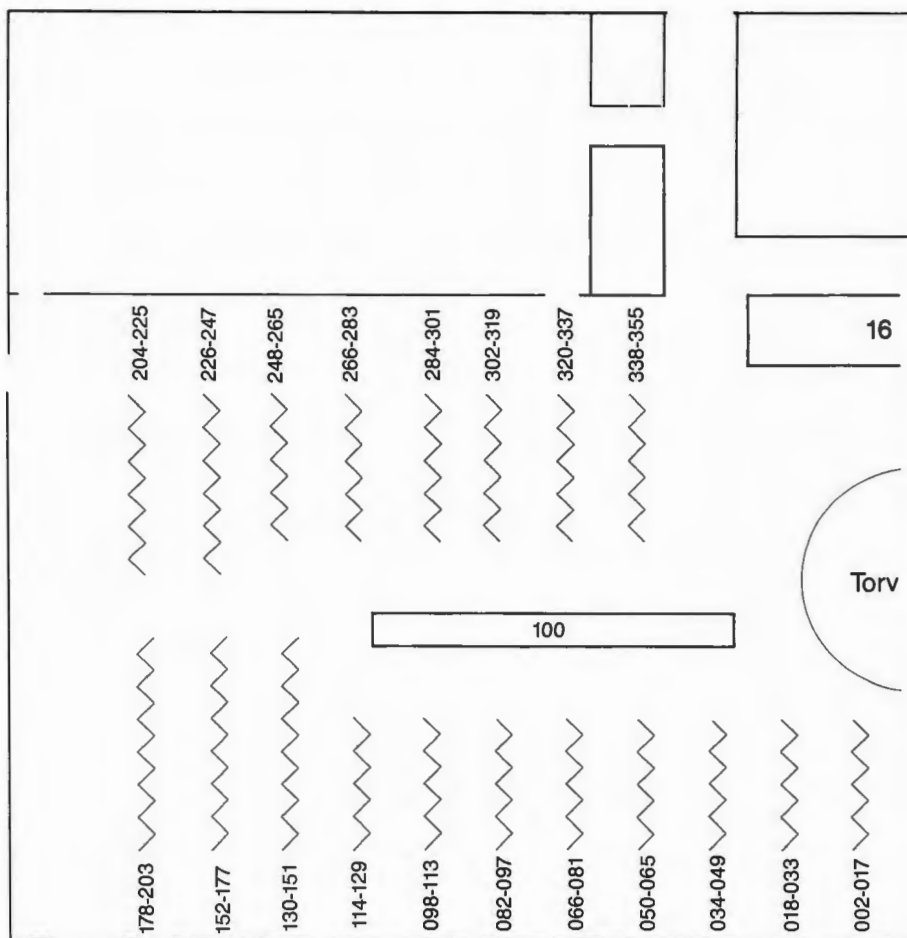
039-041

042-045 **Karsten Asp, Aalborg:**
Rumfartens historie

046-049 **Henrik Pedersen, Aalborg:**
Vintersport

SENIOR

- 050-052 **Claus Asmussen, Fløng-Hedehusene Frimærkeklub:**
Tyskland, Germania - udg. specialsamling
- 053-057 **Edmund Hansen, Hvidovre Frimærkeklub:**
Færøerne fra 1975
- 058-062 **Bjørn Hinnerichsen, Svendborg og Omegns Frimærkeklub:**
Finland 1875 - 89 (+5 og 10 MK, M/85)
- 063-065 **C. Hosny, Scataco:**
Udsnit af Danmarkssamling (Danmark og DVI tofarvede emissioner)
- 066-070 **Verner Jensen, Bogense og Omegns Filatelistklub:**
Grønland 1938 - 75
- 071-073 **Anders Jørgen Jørgensen, Bogense og Omegns Filatelistklub:**
Svenske julepostmærker og privatpostmærker
- 074-078 **Jørgen Kluge, Taastrup og Omegns Frimærkeklub:**
Australien (i uddrag)
- 079-081 **Erik Mortensen, Næstved Filatelistklub:**
England George V. farvenuancer og anvendelse/censurbreve
- 082-085 **Bent Møller, Svendborg og Omegns Frimærkeklub:**
Danmarks tofarvede øremærker
- 086-089 **Herluf Nielsen, Hobro Filatelistklub:**
Danmark 1851 - 1913
- 090-092 **Flemming Nielsen, K.P.K:**
Danmark 1851 - 1902
- 093-097 **Svend Aage Rasmussen, Grenaa og Omegns Frimærkeklub:**
Julemærkekomiteens mærker m. varianter og fejl, i uddrag
- 098-101 **Mogens Norbjerg, Køge Frimærkeklub:**
Tjekkoslaviet, uddrag af pladning af 25 H blå HRADSCHIN
- 102-105 **Niels Nøhr, Esbjerg Filatelistklub:**
Danmark 1851 - 1933. Uddrag af udvidet katalogsamling
- 106-113 **Peder Knudsen, Holstebro Filatelistklub:**
Danske postforsendelser og meget andet
- 114-117 **Carsten Bjerg, AFK. Odense:**
Uddrag af Danmark tofarveudgaver 1875 - 1905
- 118-121 **Karsten Benny Andresen, Nykøbing F. Filatelistklub:**
Udvidet Danmark katalogsamling (stålstik)
- 122-125 **Robert Storgaard, Frimærke-Cirklen Kolding:**
Danmarks tofarvede 1875 - 90

Lørdag den 25. november:

Kl. 10,00 FYRKAT '89 åbner

Kl. 10,30 Officiel åbning

Kl. 11,00 Reception

Kl. 17,00 FYRKAT '89 lukker

Kl. 19,30 Festbanket

Søndag den 26. november:

Kl. 10,00 FYRKAT '89 åbner

Kl. 14,45 Uddeling af Æresbevisninger

Kl. 15,00 Præmieoverrækkelse

Kl. 17,00 FYRKAT '89 lukker

- 126-129 **Jørgen Jensen, Frederikshavn Philatelistklub:**
Uddrag af specialsamling Danmark to-farvede øremærker fra 1875 - 1905
- 130-134 **Leif Ørndorf, Aarhus Philatelistklub:**
Dansk Vestindien, bitperioden
- 135-140 **Peder Knudsen, Holstebro Filatelistklub:**
Jule- og nytårspost i uddrag
- 141-146 **Gunnar Knudsen, Carlsberg Frimærkeklub:**
Tyskland 1872 - 1922 special
- 147-151 **Jan Kjeld, Frederikshavn Philatelistklub:**
DK's to-farvede øremærker i uddrag
- 152-158 **Flemming Clausen, Strand:**
USA, Nordamerika Forenede stater 1800 - 1900
- 159-164 **Peter Bo Jensen, Haderslev Filatelistklub:**
Danmarks ståltrykte postfrimærker 1933 - 60 / udvidet katalogsamling med breve og varianter. (uddrag 1940 - 45)
- 165-171 **C. Hosny, Scataco:**
Udsnit af Danzig samling
- 172-177 **Orla Jensen, Hobro Filatelistklub:**
Republikken Island fra 1944
- 178-183 **Kjeld Gramkow Nielsen, Hadsund Frimærkeklub:**
New Zealand - dagligmærker med portræt af King George V. special-samling
- 184-186 **U. Munch-Andersen, Aarhus Philatelistklub:**
Dansk rekommandation, selvregistrerede forsendelser 1932 til
- 187-190 **Thomas Agerbo, Esbjerg Filatelistklub:**
Hjemstavssamling Ribe
- 191-200 **Anker Blaabjerg, Nakskov og Omegns Frimærkeklub:**
Postale forhold i Polen. Bidrag til en politisk postal dokumentation, ca. 1850 - 1950
- 201-203 **Poul Grunwald, Føroya Filatelistfelag:**
Dansk Vestindien
- 204-208 **Svend Bek-Pedersen, Skjern-Tarm-Ølgod Frimærkeklub:**
Britisk Aden
- 209-214 **Lars Olov Tjus, Falköping, Sverige:**
Disinfected mail
- 215-220 **Kim Bjarnt, Viborg Filatelistklub:**
15 år med Wilding
- 221-225 **Svend K. Seitzberg, Aalborg Philatelistklub:**
DK - tjenesteforsendelser i kongeriet i perioden 1771 - 187

- 226-231 **Peder Knudsen, Holstebro Filatelistklub:**
Holstebro-posthistorie i uddrag
- 232-235 **Kaj Frandsen, Køge Frimærkeklub:**
Uddrag af stempler fra Hollands Indien
- 236-
- 237-239 **Jørn Annersen Jensen, Føroya Filatelistfelag:**
Frivillige i tysk tjeneste under 2. verdenskrig
- 240-243 **Ernst Per Olesen, AFK. Odense:**
Kirkehistorie. Udsnit af kirker, præster, klostre samt tjenestepost i Danmark
- 244-247 **Evald Hansen, Næstved Filatelistklub:**
»Fokus på hænder«
- 248-250 **Carlo I. Rasmussen, Næstved Filatelistklub:**
»Neptune's Realm« an envisaged maritime entity
- 251-256 **Johan Mortensen, Viborg Filatelistklub:**
Fra ballon til rumfart
- 257-262 **Nils-Olov Hellgren, Falköping Filatelist Forening, Sverige:**
Veterinary medicine
- 263-265 **Povl H. Georgsen, Vesthimmerlands Frimærkeklub:**
Tyskland i inflationstiden
- 266-269 **Solvejg Agerbo, Esbjerg Filatelistklub:**
Malaria
- 270-274 **William Kriegbaum, Hornslet Frimærkeklub:**
Lord Nelson og hans tid
- 275-279
- 280-283 **Jørgen Madsen, Ringe Frimærkeklub:**
Skisport
- 284-288 **Kurt P. J. Tinsfeldt, Næstved Filatelistklub:**
»Sputnik I til Sojjs T 15, 28 års USSR rumfart«
- 289-291 **K. L. Würtzen, Løgstør og Omegns Frimærkeklub:**
The Vikings
- 292- **Hobro**

NÅLEKLASSE

- 293-298 **Jon Iversen, Holstebro Filatelistklub:**
Den kejserlige russiske ørn 1848 - 1923
- 299-301 **Herman Bunzel, Hornslet Frimærkeklub:**
Klassisk England 1840
- 302-304

- 305-307 **Kurt Danielsen, Støvring Frimærkeklub:**
Portugal 1853 - 1950
- 308-310 **Knud Erik Pedersen, Esbjerg Filatelistklub:**
Færøerne fra 1975 m. breve og varianter - i uddrag
- 311-316 **Jens Peter Jørgensen, Horsens Filatelistklub:**
Danske frimærkers udseende i den forløbne periode
- 317-319 **Henning Rasmussen, Randers Filatelistklub:**
Chr. X. 1913, varianter, prikfilateli og helsager i 5, 10 og 15 øre
- 320-323 **Ernst Sass Matthiassen, Hornslet Frimærkeklub:**
DK - tofarvede 1875 -
- 324-328 **Bent Torp Kristensen, Bogense og Omegns Filatelistklub:**
Stempelsamling AFA 461
- 329-331 **K. Lyngby, Randers Filatelistklub:**
5 øre vinrød bølgelinie AFA 246, anvendelse af suppleringsværdi: Årgangs-/stemp. AFA, SAVA varianter, helsager/breve bl. frankatur, prikfilateli og andet
- 332-334 **Martha Andersen, Nyborg Filatelistklub:**
Europas fugle
- 335-337 **Ulla Carlsen, Faaborg Frimærkeklub:**
Truede pattedyr
- 338-341 **Erik Hansen, Taastrup og Omegns Frimærkeklub:**
Ceylon - Sri Lanka 1886 - 1981
- 342-345 **Søren Chr. Jensen, Randers Filatelistklub:**
16 øre tofarvet 1875 - 95. (tryk I - XX)
- 346- **Karl Ove Kristensen, Skive Frimærkeklub:**
Fragtkontrolfrimærker fra Mariager Fjord. Uden bedømmelse
- 347-349 **Peter Engelbrecht, Middelfart Filatelistklub:**
Særlige maskinstempler - studiesamling i uddrag
- 350-352 **Karl Ove Kristensen, Skive Frimærkeklub:**
Deutsche Kinderdorf Ballonpost. Uden bedømmelse

Sparekassen Hobro